

Enhed
Kontor for tele (KFT)

Sagsbehandler
LISHOL, ORSV, BE-
NOV, DENSEL

Sagsnr.
2025-16159

Dato
11-12-2025

Høringsnotat om forslag til lov om fysisk infrastruktur til elektroniske kommunikationsnet (teleinfrastrukturloven)

Indholdsfortegnelse

1.1. Høringsperiode	2
1.2. Høringsparter	2
2. Høringssvarene og Digitaliseringsministeriets bemærkninger	10
2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget	10
2.1.1 Teknologineutralitet	10
2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget	11
2.2.1. Adgang til fysisk infrastruktur, samhusning, adgang til privat ejendom m.v.	11
2.2.2. Sagsbehandlingsfrister	16
2.2.4. Bygningsintern fysisk infrastruktur	18
2.2.5. Koordinering af anlægsarbejder	19
2.2.6. Tvistbilæggelse og tilsyn	20
2.2.7. Oplysninger om fysisk infrastruktur m.v.	22
2.2.8. Ekspropriation	23
2.2.9. Sanktioner	24
2.2.10. Oplysningspligter	24
2.2.11. Undtagelser fra loven	24
2.2.12. Tilladelsesfrihed	25
2.2.13 Adgangsforpligtelser og sikkerhed	26
2.2.14 Erstatning ved beskadigelse	28
2.2.15 Tinglysning	29
2.2.16 Ændringer i vejlovgivningen	29
3. Sammenfatning af ændringer i lovforslaget efter høringen	30
3.1. Ændringer på baggrund af høringen	30
3.2. Ændringer på Digitaliseringsministeriets egen foranledning	30

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Udkast til forslag til lov om fysisk infrastruktur til elektroniske kommunikationsnet (teleinfrastrukturloven) har fra den 22. september til den 21. oktober 2025 været i offentlig høring.

Udkastet til lovforslaget blev den 22. september 2025 endvidere sendt til Udvalget for Digitalisering og It til orientering.

1.2. Høringsparter

Der er modtaget 18 høringssvar, heraf 12 med bemærkninger.

Nedenfor i tabel 1 følger en alfabetisk oversigt over høringsparter. Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Oversigten omfatter herudover interessenter, som ikke er blandt de hørte myndigheder, organisationer m.v., men som på egen foranledning har sendt bemærkninger til udkastet til lovforslag. Sådanne interessenter er i oversigten markeret med *.

Høringspart	Hørings-svar modta-get	Bemærk-ninger	Ingen be-mærknin-ger
2Tell ApS			
A2012			
Aalborg Universitet			
Aarhus Teater			
Aarhus Universitet			
ACN Danmark A/S			
Advokatsamfundet			
AdvoNordic			
Allente			
Andels.net ApS			
Antenneforeningen Vejen			
Arbejdernes Radio- og Fjernsynsforbund			
Assens Kommune			
Atea A/S			
AURA EL-net A/S			
AV-Brancheforeningen			

Bang & Olufsen			
Bauer Media ApS			
Bech-Bruun			
BL – Danmarks almene boliger			
Bob Production			
Bolignet A/S			
Bolt & Yurdal Consulting ApS			
Bolignet-Aarhus F.M.B.A			
Bredbåndsforeningen Primanet			
Bredbåndsforeningen Vestdjursnet.dk			
Bruun og Hjejle Advokatfirma			
Cibicom A/S			
Colt Technology Services A/S			
Comflex Networks A/S			
ComSystem A/S			
Connect me A/S			
Copy-dan			
Damm Cellular Systems A/S			
DANAK			
DanDial Networks A/S			
Dansk Beredskabskommunikation A/S			
Dansk Byggeri			
Dansk Ejendomsmæglerforening			
Dansk EI-forbund (DEF)			
Dansk Erhverv	X	X	
Dansk Fjernvarme			
Dansk Industri			
Dansk IT (DIT)			

Dansk Live			
Dansk Metal			
Dansk Net A/S			
Dansk Standard			
Danske Handicaporganisationer			
Danske Havne			
Danske Mediedistributører			
Danske Medier			
Danske Rederier			
Danske Regioner	X		X
DANVA	X	X	
DELTA			
Det Centrale Handicapråd			
Det Kongelige Teater			
DI Digital	X	X	
dk4			
DKTV A/S			
DR			
DRB Lys og Lyd			
DSB	X		X
Energi Danmark A/S			
Energi Fyn			
Energi Viborg Elnet A/S			
EnergiMidt			
Energinet*	X	X	
Erhvervsstyrelsen, OBR og Telekonkurrence			
European Tour Production ApS			
Evercall ApS			

EWII			
Experimenterende Danske Radioamatører (EDR)			
Facilicom A/S			
Faaborg Vest Antenneforening			
Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH)			
Fastspeed			
FDM			
FEHA			
FFV EL A/S			
Fiberalliancen	X	X	
Fibia			
Fiberby ApS			
Firstcom A/S			
Fonet			
Forbrugerombudsmanden	X		X
Forbrugerrådet Tænk			
Forenede Danske Antenneanlæg (FDA)	X	X	
Foreningen af Danske Internet Medier (FDIM)			
Forhandlingsfællesskabet			
Forsikring og Pension Brancheorganisation			
Frederiksberg Kommune			
Frederikshavn Forsyning A/S			
Frogne A/S			
Føroya Tele			
Gear Guys			
GEV Net A/S			
Glentevejs Antennelaug			
Global Connect A/S			

Goldfish Sound			
Helsingør Kommune*	X	X	
Herning Kommune*	X	X	
Hi3G Denmark ApS			
Horesta			
HOFOR A/S	X	X	
Horten Advokatpartnerselskab			
HPE Aruba Networks			
Hurup elværk Net A/S			
Håndværksrådet			
I P Group A/S			
Ip nordic A/S			
Ip vision A/S			
Itron Inc.			
IT-Branchen	X	X	
KL	X	X	
Kamstrup A/S			
Kjærgaard A/S			
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	X		X
KPR Towers			
Kromann Reumert			
Kviknet.dk ApS			
Københavns Kommune*	X		X
Københavns Kulturcenter			
Københavns Universitet			
Landbrug & Fødevarer			
Landdistrikternes Fællesråd			
Langelands Mobil- og Bredbåndsforening			

Lebara Mobile Danmark			
LEF Net A/S			
Lydrommet Danmark			
Matrix Group Aps			
Mediathand ApS			
Midtfyns Elforsyning A.M.B.A			
Minitech Aps			
Mundio			
Myriota			
Naviair	X		X
Netgroup A/S			
Netteam A/S			
Niras			
Njord Law Firm			
NKE Elnet A/S			
NOE Net A/S			
Nord Energi Net A/S			
Nordby Antenneforening			
Nordic Connect			
Nordic Rentals A/S			
Norlys			
NRGi			
Nuuday A/S			
Open Channel Aps			
OpenNet			
Oticon			
Parknet			
Perspektiv Bredbånd			

Phonic Ear			
Primanet			
Professional Soundsystems			
Radiocom Danmark A/S			
Radio- og tv-nævnet			
Radius			
RAH			
Redspot Aps			
Region Sjælland			
RIEDEL Communications GmbH & Co. KG			
Ring Advocacy ApS			
Roskilde Festival			
Sagitta ApS			
SAML			
Sammenslutningen af Danske Småøer			
Sammenslutningen af Lokale Radio- og TV-stationer			
SEF Fiber A/S			
Sennheiser Nordic A/S			
Sentia			
Skagen Antennelaug			
Skywire			
Slagelse Kommune			
SMVdanmark			
SportEventDenmark			
Standlux ApS			
Sweco			
T-Regs			
Taxa Fyn			

TDC Net A/S			
Teatret Svalegangen			
Tech Advisory ApS			
Tekniq			
Teleankenævnet			
Teleklagenævnet			
Teleindustrien	X	X	
Telenor A/S			
Tivoli			
Trefor A/S			
TV 2			
TV 2 Regionerne			
TV GLAD			
Uni tel A/S			
Verdo Tele A/S			
Verizon Business Danmark			
Vest Net A/S			
Vestdjursnet			
Vestforsyning Net A/S			
Vestjyske Net A/S			
Viptel Aps			
Wao			
Wohlfeldt Lydproduktion			
WS Audiology			
Zenitel			

2. Høringssvarene og Digitaliseringsministeriets bemærkninger

Nedenfor gengives de væsentligste bemærkninger i de indkomne høringssvar til udkastet til lovforslaget. Der gøres opmærksom på, at ikke alle høringssvar gengives ordret, men at det væsentligste fremhæves.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i lovforslaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring (pkt. 3.1). Her omtales også de væsentligste ændringer, som ikke har afsæt i de modtagne høringssvar, men er foretaget på Digitaliseringsministeriets egen foranledning efter høringen (pkt. 3.2).

Det bemærkes, at paragrafferne i høringsnotatet henviser til paragrafferne i høringsversionen af lovforslaget. Et antal bestemmelser er udgået i forhold til høringsversionen. I bilag 1 til høringsnotatet fremgår en tabel med paragrafferne i høringsversionen og i det fremsatte lovforslag.

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

2.1.1 Teknologineutralitet

Forenede Danske Antenneanlæg (FDA) bemærker, at det er væsentligt, at de foreslåede bestemmelser udformes, så de også er realistiske at efterleve for mindre, lokale netejere. FDA bemærker i den forbindelse, at lovforslaget indebærer en de facto favorisering af fiber, mens andre moderne og driftsikre teknologier som coax og hybridfiber kun opnår samme status, hvis de kan dokumentere tilsvarende ydeevne – trods at disse net i praksis allerede leverer gigabithastigheder og stabil drift. FDA anbefaler, at loven og tilhørende bekendtgørelser eksplicit anerkender coax- og hybridfibernet som VHC-net, samt at “meget høj kapacitet” fremgår klart og teknologineutralt.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at forordningen om gigabitinfrastruktur har til formål at lette og stimulere udrulningen af net med meget høj kapacitet, dvs. såkaldte VHC-net. Digitaliseringsministeriet anerkender, at forordningen på nogle punkter kan opfattes som en fravigelse af princippet om teknologineutralitet, idet fx fiber og 5G nævnes specifikt flere steder. Lovforslaget derimod har til formål at lette og stimulere udrulningen af både VHC-net og øvrige elektroniske kommunikationsnet. Det bemærkes i øvrigt, at det følger af artikel 2, nr. 2, i direktiv (EU) 2018/1972 af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (teledirektivet), at begrebet net med meget høj kapacitet kan omfatte andre teknologier end fiber, når disse teknologier kan give en netpræstation, der svarer til fiber. Der er i den forbindelse ikke noget dokumentationskrav.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i de modtagne høringssvar.

2.1.2. Lovforslagets formelle udformning

KL, HOFOR, Teleindustrien, Dansk Erhverv, DI Digital og IT-branchen har bemærket, at der er tale om et kompliceret lovforslag med blandt andet henvisning til lange lovbemærkninger, mange henvisninger til forordningen i de foreslåede bestemmelser, man skal forholde sig til flere regelsæt, og lovforslaget følger ikke forordningens struktur. Herudover bemærkes der generelt, at der bør vejledes om reglerne.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at der er tale om et teknisk og kompleks lovforslag med meget bemærkningstekst, hvilket skyldes flere forhold, blandt andet forholdet til EU-retten og lovtekniske krav.

Digitaliseringsministeriet bemærker, at på baggrund af den kompleksitet lovforslaget har, vil Digitaliseringsstyrelsen igangsætte en vejlednings- og kommunikationsindsats.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i de modtagne høringsvar.

2.2. Bemærkninger til de enkelte punkter i lovforslaget

2.2.1. Adgang til fysisk infrastruktur, samhusning, adgang til privat ejendom m.v.

2.2.1.1. Vandledninger og kloak (artikel 3 i GIA og lovforslagets § 9)

DANVA bemærker, at vandledninger fortsat er undtaget fra reglerne. **DANVA** bemærker endvidere, at de ikke mener, det vil fungere i praksis at etablere elektroniske kommunikationsnet i kloaksystemet, idet der i langt den overvejende del af kloaksystemet vil være for lidt plads samt et farligt arbejdsmiljø. Dertil kommer vedligeholdelse og renovering af kloakledninger i form af bl.a. højtryksspulinger og strømpeforinger, der vil kunne skade eventuelle kommunikationsnet. **DANVA** bemærker endvidere, at det bør fremgå klart i en vejledning, at vandledninger er undtaget fra reglerne, ligesom skiftet i hjemmelsgrundlaget bør fremgå klart af vejledningen, når reglerne i forordningen om gigabitinfrastruktur fremadrettet finder anvendelse, m.v. **HOFOR** tilslutter sig **DANVA**'s bemærkninger.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at der ikke vil kunne opnås adgang til drikkevandsledninger med henblik på etablering af elektroniske kommunikationsnet, jf. forordningens artikel 2, nr. 4. Digitaliseringsministeriet har i bemærkningerne til lovforslagets § 3, stk. 2, og § 8, stk. 1, nr. 2, tydeliggjort, at det i forhold til vandværker bemærkes, at elementer af net, der bruges til levering af drikkevand som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184, ikke er fysisk infrastruktur som omhandlet i denne forordning og dermed ikke omfattet af reglerne heri eller i denne lov om adgang til fysisk infrastruktur m.v.

*Digitaliseringsministeriet bemærker desuden, at definitionen af netoperatør i artikel 2, nr. 1, i forordningen om gigabitinfrastruktur og definitionen af fysisk infrastruktur i artikel 2, nr. 4, i forordningen om gigabitinfrastruktur samt det forhold, at drikkevandsledninger er eksplicit undtaget fra definitionen af fysisk infrastruktur, indebærer, at spildevandsledninger, kloakrør m.v. som udgangspunkt vil være omfattet af forpligtelsen i artikel 3 til at give adgang til fysisk infrastruktur og dermed også af regler om adgang til fysisk infrastruktur m.v. i lovforslaget. Digitaliseringsministeriet er imidlertid enig i **DANVA**'s betragtninger om den praktiske udnyttelse af kloaknettet til elektroniske kommunikationsnet og udfordringerne herved. Det er Digitaliseringsministeriets opfattelse, at telebranchen af de af **DANVA** anførte grunde ikke udviser interesse i anvendelsen af spildevandsledninger, kloakrør m.v., når de skal etablere elektroniske kommunikationsnet. Digitaliseringsministeriet bemærker, at forordningens regler er fastsat på europæisk plan, og at der er nationale forskelle i dimensioneringen og indretningen af kloaknettet, som indebærer, at placering af bredbåndskabler i kloaknettet er fordelagtig i en række EU-lande. Hvor fysisk infrastruktur fx ikke er teknisk egnet til at huse de pågældende elementer af VHC-net, kan adgang afslås i medfør af artikel 3, stk. 5, litra a, i forordningen om gigabitinfrastruktur.*

2.2.1.2. Omfanget af adgangsforpligtelserne (artikel 3 i GIA, lovforslagets §§ 4-9 og 10 samt §§ 17 og 18)

Forenede Danske Antenneanlæg (FDA) bemærker, at det bør sikres, at adgangsordningerne tager højde for, at mange antenneforeninger drives på non-profit-basis og har begrænsede administrative ressourcer. Krav om adgang og dokumentation bør derfor udformes proportionalt, så de ikke medfører uforholdsmæssige byrder for mindre aktører. **FDA** bemærker til lovforslagets §§ 4-9 om adgang til master, høje konstruktioner og fysisk infrastruktur, at bestemmelserne kan pålægge antenneforeninger at give adgang til egne anlæg, hvilket skaber potentielt administrative byrder. **FDA** anbefaler i den forbindelse proportionalitet og hensyn til mindre netejere.

FDA bemærker til lovforslagets § 10 om undtagelser fra adgangsregler, at denne bestemmelse afgrænser hvor adgang kan nægtes, hvilket er vigtigt for at undgå uberettigede krav fra større aktører. FDA ønsker præcisering af, hvornår adgang kan afslås af små foreninger.

HOFOR bemærker, at det ikke fremgår klart af lovforslaget, om lovforslagets § 10 også finder anvendelse på anmodninger fremsat efter lovforslagets §§ 15-18. HOFOR anmoder om, at bestemmelsen præciseres, så det klart og tydeligt fremgår, under hvilke vilkår undtagelserne finder anvendelse.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at der hverken i forordningen eller i lovforslaget er en nedre grænse for virksomhedsstørrelse eller lignende i forhold til de netoperatører, der er omfattet af pligterne i artikel 3 i forordningen om gigabitinfrastruktur, eller de pligtsbjakter, der fremgår af lovforslagets §§ 4 og 6-9. Dette viderefører gældende ret, hvor der heller ikke er nogen nedre grænse for virksomhedsstørrelse. Mastelovens §§ 2 og 10 gælder således også for privatpersoner og ikke blot for virksomheder, hvilket fastholdes med lovforslagets §§ 4 og 6. En nedre grænse for virksomhedsstørrelse i forhold til anvendelsen af artikel 3 ville være i strid med forordningen. Adgangen for mindre virksomheder og foreninger m.v. omfattet af pligterne til at afslå adgangen vil fsva. artikel 3 og lovforslagets §§ 4 og 9 følge af artikel 3, stk. 5, i forordningen om gigabitinfrastruktur. Lovforslagets §§ 6 og 8 indeholder selvstændige bestemmelser om afslagsgrunde. Dertil kommer reglerne i lovforslagets § 10 om begrænsninger i adgangen til fysisk infrastruktur, master til radiokommunikationsformål, høje konstruktioner m.v.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at begrænsningerne i lovforslagets § 10 ikke er relevante for lovforslagets §§ 15-18. For §§ 15 og 16 skyldes dette, at der ikke er tale om adgangsforpligtelser. Det fremgår allerede af bemærkningerne til den foreslåede § 18, stk. 1, at i det omfang, der i medfør af anden lovgivning er fastsat særlige sikkerhedsforskrifter for det pågældende private eller offentlige areal, skal adgang til at færdes på arealet ske på de vilkår, begrænsninger og forholdsregler, der følger heraf. Digitaliseringsministeriet vil dog på baggrund af høringsvaret i relation til vurderingen af en anmodnings rimelighed indsætte en sætning i bemærkningerne til lovforslagets § 17, stk. 2, om, at en anmodning vil kunne være urimelig, hvis imødekomme forudsætter tilsidesættelse af væsentlige sikkerhedsmæssige forhold, navnlig sikkerhedsforskrifter i lovgivningen.

2.2.1.3. Samhusning (§ 11)

FDA bemærker til lovforslagets § 11 om samhusning og fælles udnyttelse af netelementer, at denne bestemmelse giver mulighed for deling af netelementer, hvilket kan føre til krav om at åbne lokale net. FDA anbefaler, at samhusningskrav ikke pålægges mindre, lokale anlæg uden kompensation.

Fiberalliancen bemærker til lovforslagets § 11 om samhusning m.v., at det på baggrund af bemærkningerne til bestemmelsen er usikkert, hvorvidt hensigten er at genudsende den eksisterende bekendtgørelse med opdateret hjemmelsgrundlag, eller om der ligeledes er tiltænkt materielle ændringer i bekendtgørelsens bestemmelser. Hvis der påtænkes materielle ændringer, så er det særlig vigtigt, at Digitaliseringsstyrelsen er opmærksom på at sikre, at ejeren af netelementer og tilhørende faciliteter sikres tilstrækkelige rettigheder i forbindelse med fælles udnyttelse.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Lovforslagets § 11 er en videreførelse af § 58 i teleloven, som er udmøntet i bekendtgørelse nr.

384 af 21. april 2011 om koordineret anvendelse af netelementer i elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter samt ledningsnet i bygninger.

Udmøntningen af lovforslagets § 11 vil tage afsæt i den gældende bekendtgørelse, der i § 5 indeholder regler om, hvordan vilkår og pris for adgangen fastsættes.

Det er hensigten at genudstede den gældende bekendtgørelse om koordineret anvendelse af netelementer i elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter samt ledningsnet i bygninger, dog med nødvendige justeringer, herunder på baggrund af teledirektivet, hvor der blev foretaget justeringer af EU-reglerne, som på daværende tidspunkt ikke blev afspejlet i bekendtgørelsen, men kun i den gældende bestemmelse i telelovens § 58. Det forventes bl.a., at regler om ledningsnet i bygninger ophæves, da disse ikke er en del af EU-reglerne om samhusning m.v. i teledirektivet. Regler om offentlig høring, som blev indført med teledirektivet, og som findes i telelovens § 58, vil blive flyttet til bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen vil ikke længere indeholde en henvisning til, at regler og pålæg om samhusning m.v. skal være berettiget ud fra formålet i telelovens § 1. Regler og pålæg om samhusning m.v. skal således alene være berettigede ud fra hensyn til miljø, folkesundhed, den offentlige sikkerhed eller af planmæssige hensyn.

Der er på baggrund af disse bemærkninger i de modtagne høringssvar justeret i den foreslåede § 11, så ordlyden mere tydeligt og afgrænset hjemler fastsættelse af regler af samme karakter som reglerne i den gældende bekendtgørelse.

2.2.1.4. Vilkår og pris for adgang (artikel 3 i GIA samt §§ 4-9)

KL konstaterer, at der med forordningen og lovforslaget sikres en række adgange til at etablere anlæg og udstyr på kommunale jorde, konstruktioner og inventar, hvilket ifølge KL kan være udgiftsdrivende for kommunerne. I forbindelse med etablering og nedtagning af anlæg og udstyr kan der ske skader på kommunale bygninger og inventar. KL anfører, at det bør sikres, at der i sådanne tilfælde kan ske en fuldstændig kompensation fra skadevolder, ligesom det skal præciseres i den danske vejledning, at myndighederne skal kunne få dækket deres omkostninger, og om myndighederne må tage indtægter for udlejning af hustagene m.v. ud over omkostningerne. KL bemærker, at i tilfælde af, at kommunen har behov for, at udstyr eller anlæg flyttes, f.eks. i forbindelse med renovering af bygninger, ombygning af veje og pladser, udskiftning af inventar eller ændret anvendelse af et område, bør det ikke være kommunen, som skal bære udgifterne til dette. KL foreslår, at der i lovforslaget indsættes formuleringer, der sikrer, at brug af kommunale jorde, konstruktioner og inventar altid sker med udgangspunkt i gæsteprincippet.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at adgang til at etablere master til elektroniske kommunikationsnet på offentlige myndigheders, herunder kommunernes, jordarealer ikke er omfattet af forordningen om gigabitinfrastruktur, men er derimod omfattet af lovforslagets § 15. Vilkår om betaling herfor vil skulle fastsættes efter de rammer, der fastsættes med bekendtgørelse nr. 1085 af 4. september 2025 om metode for fastsættelse af de markedsvilkår, på hvilke offentlige myndigheder kan indgå aftaler med udbydere af elektroniske kommunikationsnet om udlejning af jordarealer med henblik på udbygning af radiokommunikationsnettet (masteleje-bekendtgørelsen), som forventes genudstedt med hjemmel i lovforslagets § 15, stk. 4.

Adgang til at opsætte antennesystemer m.v. på offentlige myndigheders, herunder kommunernes, fysiske infrastruktur, herunder fx bygninger og andre konstruktioner, er omfattet af

artikel 3 i forordningen om gigabitinfrastruktur. Det følger heraf, at adgang til fysisk infrastruktur, der ejes eller kontrolleres af offentlige organer, skal gives på fair og rimelige vilkår og betingelser, herunder pris. Som noget nyt er det i artikel 3, stk. 4, i forordningen om gigabitinfrastruktur direkte reguleret, hvilke hensyn og kriterier, der skal tages hensyn til, hvor det er relevant. Der er på den baggrund mulighed for bl.a. at tage hensyn til eksisterende kontrakter og kommercielle vilkår og betingelser for adgang, behovet for at sikre, at adgangsudbyderen, fx det offentlige organ, har en fair mulighed for at få dækket de omkostninger, som denne pådrager sig for at give adgang til sin fysiske infrastruktur m.v., eventuelle yderligere vedligeholdelses- og tilpasningsomkostninger, som følger af at give adgang til den relevante fysiske infrastruktur m.v.

I forhold til håndtering af udlejerens behov for flytning af lejerens antennesystemer, udstyr m.v., er dette et aftaleretligt spørgsmål, som ikke er reguleret direkte af forordningen om gigabitinfrastruktur eller af lovforslaget. Hvorvidt og hvornår udlejer kan kræve udstyret fjernet eller flyttet og på hvilke betingelser skal aftales. Aftalevilkår herom vil i sager omfattet af artikel 3 i forordningen om gigabitinfrastruktur eller lovforslagets §§ 4, 8 og 9 skulle leve op til kravet i forordningens artikel 3, stk. 1, om at være fair og rimelige, og vil være undergivet adgang til tvistbilæggelse i Digitaliseringsstyrelsen i henhold til lovforslagets §§ 33 og 35.

Det er Digitaliseringsministeriets opfattelse, at vilkår om, at antennen skal flyttes for antenneejers regning ved bygningsejers behov, efter omstændighederne vil kunne være fair og rimelige, da pligterne i forordningen om gigabitinfrastruktur og lovforslaget ikke har til hensigt at begrænse bygningsejers mulighed for eksempelvis at foretage renoveringer og ombygninger. Aftalevilkår, som indebærer en meget lav tærskel for, hvornår lejer skal flytte sit udstyr for egen regning, vil dog efter omstændighederne kunne være i strid med kravet om fair og rimelige vilkår, fordi den offentlige myndighed med forordningen og lovforslaget i udgangspunktet har en pligt til at give adgang til etablering af udstyret.

I forhold til begrebet gæsteprincip dækker dette som regel over en udfyldende regel, der efter retspraksis finder anvendelse i tilfælde, hvor der uden vederlag er givet tilladelse til at anbringe en ledning på en ejendom. Gæsteprincippet vedrører således normalt ledninger og eksempelvis ikke antenner eller master, og vedrører typisk situationer med vederlagsfri adgang. Der kan være statsstøttestøtrelige hindringer for at give en vederlagsfri adgang til offentlige myndigheders fysiske infrastruktur. Efter Digitaliseringsministeriets opfattelse vil det derfor være misvisende at omtale de vilkår for flytning, der måtte blive aftalt, som gæsteprincip, også selv om de måtte minde herom i en vis udstrækning.

Digitaliseringsministeriet bemærker, at spørgsmålet om, hvilke vilkår og betingelser for placering af fysisk infrastruktur m.v. på et areal, der skal gælde i et konkret tilfælde, altid vil være en konkret vurdering af de samlede hensyn og omstændigheder, der gør sig gældende i det pågældende tilfælde.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i de modtagne høringsvar.

2.2.1.5. Procedure for anmodninger om adgang efter § 6 og § 17

HOFOR bemærker til § 6, at parterne fra fremsættelsen af anmodningen har fire måneder til at forhandle et endeligt aftalegrundlag på plads. HOFOR henstiller til, at Digitaliseringsstyrelsen gentænker bestemmelsen, så fristen løber fra det tidspunkt, hvor anmoder har indleveret fyldestgørende materiale. HOFOR bemærker yderligere, at der ikke er overensstemmelse mellem fristen i § 6 og § 17, hvor fristen for imødekomme af anmodninger alene er to måneder. HOFOR henstiller til, at fristerne for at meddele eller afvise adgang gives på samme vilkår som i § 6, dvs. med fire måneders frist. Dette

for at sikre ensartethed, og for at give ejerne rimelig mulighed for at kunne agere og forholde sig til den fremsatte anmodning.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at forsyningsvirksomheder på tværs af forsyningsarter typisk vil være "netoperatør" og dermed omfattet af artikel 3 i forordningen om gigabitinfrastruktur og dermed af den frist på én måned, der følger af artikel 3, stk. 7, frem for den frist på 4 måneder, der gælder for § 6 i lovforslaget. Det følger allerede af artikel 3, stk. 7, at fristen på én måned regnes fra modtagelsen af en fuldstændig anmodning om adgang.

I tilfælde, hvor netoperatører ejer bygninger, der ikke er del af et net, vil disse bygninger (fx kontorbygninger) være omfattet af § 6 i lovforslaget, da begrebet "fysisk infrastruktur" for så vidt angår netoperatørers bygninger kun omfatter de bygninger, der er del af et net.

Digitaliseringsministeriet er enig i, at forbeholdet for en fuldstændig anmodning inden påbegyndelsen af en tidsfrist, der findes i forordningens artikel 3, stk. 7, også bør gælde for tidsfristen i § 6 i lovforslaget. Digitaliseringsministeriet har på den baggrund justeret § 6, så fristen på 4 måneder regnes fra modtagelsen af en fuldstændig anmodning om adgang.

§ 17 har til formål at regulere etableringen af kabler til brug for elektroniske kommunikationsnet hen over eksempelvis private beboelses- og landbrugsejendomme i tilfælde, hvor der eksisterer en husstand eller en telemast, som ikke ligger ud til en vej, hvor kablerne kan føres frem til huset eller masten via vejen. Også forsyningsvirksomheder m.v. vil være omfattet, men det må i praksis forventes at være sjældent, at kabler skal føres igennem forsyningsvirksomheders grunde. Bestemmelsen fastslår, at rimelige anmodninger skal imødekommes inden for to måneder. En meget upræcis anmodning vil efter omstændigheder kunne være urimelig, da ejeren af den pågældende private ejendom skal kunne forholde sig til, hvad det er anmodningen vedrører.

Fristen på to måneder i lovforslagets § 17 viderefører gældende ret. De forskellige frister i lovforslagets §§ 6 og 17 er fastsat ud fra, at adgang til en bygning ofte vil være mere kompleks og indgribende og kræve afklaring af flere forhold end etablering af et kabel i jord, også under hensyntagen til bestemmelsernes forventede hovedsagelige anvendelsesområder. Digitaliseringsministeriet ser derfor ikke behov for at ændre lovforslagets § 17 mht. procedure.

2.2.1.6. Udskiftning

Teleindustrien (TI), Dansk Erhverv (DE), DI Digital (DI) og IT-branchen (ITB) bemærker, at lovforslaget ikke viderefører pligten til at udbygge, ombygge eller udskifte en eksisterende mast. Det vil have den uheldige konsekvens, at fællesudnyttelsen af eksisterende master bliver begrænset væsentlig i forhold til situationen i dag, og dette vil overordnet set være i konflikt med formålet med lovforslaget, som i § 1 angiver, at formålet med loven yderligere er at tilvejebringe gode rammer for fællesudnyttelse, og at det samlede antal master og disses påvirkning af omgivelserne begrænses mest muligt. Parterne bemærker herudover, at konsekvensen af de foreslåede ændringer vurderes at blive, at det fremadrettet bliver sværere og mindre kommercielt attraktivt at udskifte master med henblik på at kunne at dele masteinfrastruktur, og at der kan forventes at blive etableret flere antennemaster i nærheden af eksisterende master, end tilfældet vil være med de nuværende danske regler.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet er enig i, at den manglende videreførelse af gældende ret om udskiftning eller udbygning af en mast til radiokommunikationsformål er uhensigtsmæssig og problematisk for telebranchen. Det er ministeriets vurdering, at kravet om udskiftning eller udbygning af en mast ikke kan videreføres på grund af artikel 3, stk. 5, litra b, hvorefter der kan gives afslag på anmodninger om adgang til fysisk infrastruktur, hvis der er mangel på ledig plads til at huse elementer af VHC-net eller tilhørende faciliteter m.v. Forordningens artikel 3,

stk. 5, litra a-e, er totalharmoniseret, hvorfor medlemsstaterne ikke må opretholde eller indføre foranstaltninger, som er strengere eller mere detaljerede end forordningen.

Digitaliseringsministeriet bemærker i den forbindelse, at Digitaliseringsstyrelsen har været i dialog med Europa-Kommissionen om, hvorvidt det vil være i strid med forordningen om gigabitinfrastruktur at videreføre et nationalt krav om udskiftning eller udbygning af en mast, når der ikke er plads, og om det er muligt inden for rammerne af forordningen at finde en løsning. Dialogen har ikke givet anledning til en ændret vurdering.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i de modtagne høringssvar.

2.2.2. Sagsbehandlingsfrister

Forenede Danske Antenneanlæg (FDA) bemærker til lovforslagets §§ 28-32 om anlægstilladelser og anlægsrettigheder, at indførelsen af frister og krav ved etablering af master og kabler kan skabe forsinkelse eller usikkerhed. FDA efterspørger klar vejledning og proportionalitet i krav og frister.

KL finder det generelt kritisabelt, at der indføres frister for sagsbehandlingen fra EU, idet det betyder, at kommunernes mulighed for at planlægge og prioritere opgaver forringes, hvilket kan medføre, at kommunerne får større udgifter til at sikre en stående overkapacitet af sagsbehandlere for at kunne sikre fristoverholdelse. KL anfører, at kravet konkret giver anledning til en række uafklarede spørgsmål, som ikke synes besvaret i lovforslagets ellers omfattende bemærkninger. Det kan f.eks. være, om behandling af sager, som normalt ligger i forlængelse af hinanden, nu skal behandles parallelt. Som eksempel vil en landzonesag til en mast ofte være betinget af, at der efterfølgende kan opnås en byggetilladelse. Hvis begge tilladelser skal behandles parallelt, og det udelukkende er den ene sag, der kan opnå tilladelse, vil sagsbehandlingen af den anden være gennemført unødigt. KL ønsker at få præciseret, om sager, der er gensidigt betingede, kan behandles i forlængelse af hinanden, selvom det betyder en sagsbehandlingstid på over fire måneder.

KL finder, at det er uhensigtsmæssigt at fastsætte en frist på 20 dage for at kommunerne kan meddele en ansøger, at ansøgningsmaterialet ikke er fyldestgørende. Det skyldes, at der gennem en sagsbehandling kan komme nye oplysninger, bl.a. igennem nabo høringer, som giver anledning til, at kommunen beder ansøgeren om yderligere informationer. Det synes ikke at kunne rummes inden for forordningens og lovforslagets regler. KL foreslår, at det skal nuanceres i information om, hvordan loven forholder sig til forordningens krav.

KL konstaterer, at tidsfristerne i lovforslaget vil kræve, at kommunerne foretager en prioritering i forhold til at opfylde servicemål på andre byggesager og arbejde under andre forordninger. KL ønsker, at Digitaliseringsstyrelsen vejleder om, hvilke andre lovgivninger eller forordninger, der kan nedprioriteres for at frigive ressourcer til at prioritere arbejdet med forordningen om gigabitinfrastruktur.

KL bemærker, at mange ansøgninger om master kræver en vurdering af dækningsgraden i et område. Dette kræver igen en udtalelse fra Digitaliseringsstyrelsen som omhandlet i lovforslagets § 30. KL undrer sig over, at der ikke sættes en frist for, hvor hurtigt udtalelsen skal gives til kommunerne. Dette kan være et afgørende moment i sagsbehandlingen og således også oplysningsgrundlaget for en sag. KL opfordrer til, at der sættes en tidsfrist for denne udtalelse, som kan understøtte, at kommunen ikke overskrider tidsfristen for behandlingen af sagen. KL bemærker, at det også kan overvejes, om udtalelsen skal være en del af det grundlag for en ansøgning, der skal være til stede, for at en sag kan betragtes som fuldt oplyst. I den forbindelse bør en ansøger kunne indhente en udtalelse fra Digitaliseringsstyrelsen.

Fiberalliancen bemærker, at man har valgt at fastholde en maksimal sagsbehandlingstid på 4 måneder for behandling af graveansøgninger, når forordningen om gigabitinfrastruktur i artikel 1, stk. 3, giver mulighed for, at der nationalt kan opretholdes eller indføres foranstaltninger, som går videre end minimumskraverne i forordningen og ikke mindst set i lyset af, at sagsbehandlingstiderne hos vejmyndighederne i dag i langt de fleste tilfælde ligger på ganske få arbejdsdage.

Teleindustrien (TI), Dansk Erhverv (DE), DI Digital (DI) og IT-branchen (ITB) bemærker, at Danmark vil kunne fastlægge kortere frister for sagsbehandlingen af ansøgninger om gravetilladelser end de i forordningen artikel 7, stk. 5, fastsatte maksimale 4 måneder, jf. artikel 1, stk. 3. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets bemærkninger, hvor det fremgår, at det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at sagsbehandlingen af gravetilladelser under normale omstændigheder er kortere end de frister, der foreslås, og de derfor ikke vil give anledning til problemer for vejmyndighederne at overholde. TI, DE, DI og ITB finder 4 måneders sagsbehandlingstid for ansøgninger af gravetilladelser uambitiøst, særligt i lyset af ambitionerne i den telepolitiske aftale fra 2025. TI, DE, DI og ITB anbefaler derfor, at lovforslagets § 56, punkt 1, hvorefter vejlovens § 73, stk. 8, 2 pkt. udgår, hvorved transportministerens hjemmel til at fastsætte nærmere regler om, "frister for vejmyndighedernes behandling af ansøgninger efter stk. 1-4" ophæves, ikke medtages. TI, DE, DI og ITB foreslår derfor, at ambitionen om at sikre bedre rammevilkår for etablering af bredbåndsnet opretholdes, og at der fastlægges en væsentligt kortere frist for behandling af ansøgning om gravetilladelser, og at fristen fastsættes til maksimalt to uger efter modtagelse af fuldstændig ansøgning med mulighed for en ekstraordinær forlængelse på yderligere to uger.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at sagsbehandlingstiden på 4 måneder for at behandle en tilladelse i artikel 7, stk. 5, 1. afsnit, i forordningen om gigabitinfrastruktur, vil skulle regnes fra modtagelsen af en fuldstændig ansøgning. Som det også fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil den frist, der gælder i henhold til forordningens artikel 7, stk. 5, 1. afsnit, i henhold til forordningens artikel 7, stk. 5, 3. afsnit, eksempelvis kunne være længere end 4 måneder, hvis en kompetent myndighed vil skulle handle i strid med anden relevant lovgivning vedrørende procedurer for den pågældende tilladelsestype for at kunne træffe afgørelse inden for 4 måneder, men vil eksempelvis også kunne være kortere, hvis dette følger af nationale procedureregler for den pågældende tilladelsestype.

Reglerne gælder således for bl.a. gravetilladelser, landzonetilladelser, byggetilladelser, dispensationer m.v. Der kan ikke gives en udtømmende liste, idet der i stedet må henvises til definitionen i artikel 2, nr. 10, i forordningen om gigabitinfrastruktur. Digitaliseringsministeriet har

fra By-, Land-, og Kirkeministeriet modtaget bemærkninger om, at kommuneplaner, lokalplaner og tillæg hertil derimod udgør den planlægningsmæssige ramme, som kommuner skal agere inden for, når de behandler sager om tilladelser til at etablere elementer af VHC-net eller øvrige elektroniske kommunikationsnet. Kommuneplaner, lokalplaner og tillæg hertil vil derfor i udgangspunktet ikke være omfattet af forordningen om gigabitinfrastruktur og dermed ikke omfattet af forordningens regler om sagsbehandling.

Med lovforslagets § 28, stk. 1, udvides artikel 7, stk. 5, i forordningen om gigabitinfrastruktur til at finde anvendelse på andre tilladelser end tilladelser til VHC-net, når ansøgningen vedrører tilladelser til etablering af master til radiokommunikationsformål. Med lovforslagets § 56, nr. 2, fastsættes tilsvarende regler som i artikel 7, stk. 5, for de gravearbejder omfattet af vejlovens § 73, som ikke omfattes af forordningen, så tilsvarende regler som i forordningen gælder for alle gravetilladelser, herunder etablering af andre elektroniske kommunikationsnet end VHC-net og alle andre gravearbejder omfattet af vejlovens § 73.

Digitaliseringsministeriet bemærker i relation til lovforslagets § 30 om Digitaliseringsstyrelsens vejledende udtalelser, at det ikke er hensigten med bestemmelsen, at de kompetente myndigheder har en pligt til at indhente en vejledende udtalelse fra Digitaliseringsstyrelsen, når de behandler en ansøgning om anlægstilladelser, som vedrører etablering af master til radiokommunikationsformål. Lovforslagets § 30 er udtryk for en mulighed for de kompetente myndigheder til at indhente en vejledende udtalelse, hvis en myndighed har konkrete tvivl om radio-tekniske forhold i relation til en konkret ansøgning. En vejledende udtalelse er ikke bindende og har ikke karakter af en afgørelse. Muligheden for at efterspørge en vejledende udtalelse gælder uagtet om det fremgår af lovforslaget eller ej. Ministeriet har under høringen revurderet behovet for den foreslåede § 30 om muligheden for at indhente en vejledende udtalelse, og har på den baggrund besluttet at lade bestemmelsen udgå. Begrundelsen herfor er, at bestemmelsen ikke er nødvendig, og at der stadig vil være mulighed for at indhente en vejledende udtalelse uanset, at det ikke følger af loven.

Digitaliseringsministeriet bemærker i øvrigt, at lovforslagets § 30 udgår af lovforslaget, jf. afsnit 3.2.

Digitaliseringsministeriet har fra Transportministeriet modtaget bemærkning om, at for så vidt angår vejlovgivningen er der i dag ikke nogen sagsbehandlingsfrister. Transportministeriet er enig med Fiberalliancen, TI, DE, DI og ITB i, at gravetilladelser som det klare udgangspunkt gives inden for få arbejdsdage. De valgte sagsbehandlingsfrister i forhold til vejlovgivningen beror på, at ministeriet har ønsket at indsætte de samme maksimale sagsbehandlingsfrister, som også fremgår af forordningen om gigabitinfrastruktur. Transportministeriet forestiller sig ikke, at tilføjelsen af en maksimal sagsbehandlingsfrist vil medføre, at vejmyndighedernes behandling af ansøgninger pludseligt vil blive længere end tilfældet er i dag.

Digitaliseringsministeriet bemærker, at Digitaliseringsstyrelsen i samarbejde med relevante interessenter fra både telebranchen og kommunale og statslige myndigheder har udarbejdet en digital værktøjskasse, der er tilgængelig på Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside, med bl.a. gode råd og vejledning til telebranchen og kommunerne m.v. vedrørende etablering af digital infrastruktur. Denne værktøjskasse vil Digitaliseringsstyrelsen opdatere og udbygge i relevant omfang med inddragelse af relevante interessenter, i forbindelse med forordningen om gigabitinfrastruktur og lovforslaget. Digitaliseringsstyrelsen henviser også til, at Digitaliseringsstyrelsen fører tilsyn med, at den kommunale planlægning tager højde for den nationale interesse i god mobil- og bredbåndsdækning, hvilket er medvirkende til at sikre mere ensartede rammer i forhold til plangrundlaget.

2.2.4. Bygningsintern fysisk infrastruktur

Fiberalliancen, Teleindustrien (TI), Dansk Erhverv (DE), DI Digital (DI) og IT-branchen (ITB) bemærker, at reglerne om tekniske specifikationer for fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur og bygningsinterne fiberledningsnet i videst muligt omfang knyttes til Bygningsreglementet (BR18).

TI, DE, DI og ITB bemærker, at såfremt de tekniske specifikationer ikke bliver en del af BR18 er risikoen, at 1) kendskabet til de nye krav ikke udbredes tilstrækkeligt blandt byggeriets parter, dvs. blandt bygherrer, rådgivere og entreprenører og endeligt blandt bygningsejerne, 2) byggemyndighederne ikke i tilstrækkeligt omfang er opmærksomme på, at de har pligten til at sikre overholdelsen af de tekniske specifikationer, 3) der opføres byggeri, eller gennemføres større vedligeholdelsesarbejder, hvor de tekniske specifikationer ikke overholdes, og hvor bygningsejeren senere kan blive pålagt en uforholdsmæssig stor byrde, herunder økonomisk, i forhold til at sikre en efterlevelse af kravene efter, at byggeriet eller ombygningsarbejdet er gennemført, og 4) de økonomiske gevinster og adgangen til at sikre nem, hurtig og effektiv etablering af fibernet forspildes. TI, DE, DI og ITB foreslår, at den tekniske specifikation bliver omfattet af de krav, som skal være opfyldt i forbindelse med indgivelse af byggeansøgning, jf. bygningsreglementets §§ 7-15 (ansøgning om byggetilladelse), samt §§ 40-46 (afslutning af byggesag), og at det i en vejledning beskrives, hvad der skal foreligge af dokumentation ved ansøgning om byggetilladelse, og hvad der skal dokumenteres ved færdigmelding i forhold til overholdelse af kravene i den tekniske specifikation. Det bør også fremgå, hvorledes de tekniske specifikationer bliver omfattet af byggemyndighedens stikprøvekontrol, jf. BR18, og således at Danmark opfylder krav i artikel 10, stk. 5, i forordningen om gigabitinfrastruktur om inspektion på stedet af bygningerne eller et repræsentativt udsnit.

Herudover bemærker Fiberalliancen, det bør tydeliggøres, hvorledes de tekniske specifikationer for fiberklar bygningsintern fysisk infrastruktur og bygningsinterne fiberledningsnet sikres overholdt i forbindelse med byggearbejdet. Det kan f.eks. være i forbindelse med ansøgningsproces eller ved færdigmelding af byggeri.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet er enig i, at fastsættelsen af regler relateret til artikel 10 i forordningen om gigabitinfrastruktur med fordel kan ske i bygningsreglementet.

Bemyndigelserne i lovforslagets §§ 20-22 til at fastsætte regler om den tekniske specifikation for bygningsintern fysisk infrastruktur, der skal fastsættes efter artikel 10, stk. 4, i forordningen om gigabitinfrastruktur, og om undtagelser fra kravene i artikel 10 i forordningen om gigabitinfrastruktur er på den baggrund ændret, så reglerne fastsættes af social- og boligministeren efter forhandling med Digitaliseringsstyrelsen. Det er social- og boligministeren, der fastsætter bygningsreglementet, hvorfor ændringen indebærer, at reglerne vil kunne fastsættes i bygningsreglementet.

Det er hensigten, at den tekniske specifikation, som interessenterne allerede har bidraget til udarbejdelsen af, bliver udgangspunktet for regelfastsættelsen herom.

2.2.5. Koordinering af anlægsarbejder

Forenede Danske Antenneanlæg (FDA) støtter formålet om koordinering, men anfører, at det er vigtigt, at krav om informationsudveksling og tidsfrister afstemmes med lokale aktørers kapacitet, og at eventuelle digitale platforme gøres enkle og omkostningseffektive at anvende.

Teleindustrien (TI), Dansk Erhverv (DE), DI Digital (DI) og IT-branchen (ITB) bemærker, at potentialet for samgravning efter koordinering af gravearbejder på kortere strækninger erfaringsmæssigt er meget begrænset, og at der typisk kun sker samgravning på længere graves-trækninger eller større projektområder, hvor gravearbejdet, levering af udstyr og materiale samt håndtering af eget udstyr kan aftales og planlægges i god tid, inden arbejdet udføres. Ved kortere gravearbejder vil gevinsterne ved samgravning typisk ikke kunne opveje ulemperne. Kravet om annoncering 2 måneder forud for, at gravetilladelse indgives, vil i mange situationer skabe forsinkelser og komplicerer et ellers simpelt gravearbejde. Langt den overvejende andel af det gravearbejde på teleledninger, som mangler at blive udført i Danmark, består af kortere gravestræk, hvor potentialet for samgravning er ikkeeksisterende eller meget begrænset.

Parterne bemærker herudover, at den nuværende koordineringsforpligtelse i vejlovens § 74 i store træk alene har medført ekstraomkostninger og forsinkelser for teleselskabernes udrulning af VHC-net (fibernet), og i dette perspektiv bør de sidste 10 års erfaringer inddrages, så målsætningen om afbureaukratisering, byrdelettelse, øget tilladelsesfrihed og enklere procedure reelt kan indfris. TI, DE, DI og ITB opfordrer til, at korterevarende gravearbejder og alle gravearbejder på under 2.000 m i landdistrikter/ved maks. 80 km/t og 1.000 meter i byzone/ved maks. 50 km/t i udgangspunktet undtages fra annoncerings- og koordineringsforpligtelsen. Af hensyn til gennemsigtigheden i reglernes anvendelse og retssikkerheden opfordrer TI, DE, DI og ITB til, at udmøntningen af de nye hjemler i teleloven i §§ 74 og 74 a omhandlende undtagelse fra annoncerings- og koordineringsforpligtelserne sker efter klare og entydige principper.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at reglerne om koordinering af anlægsarbejder og reglerne om gennemsigtighed vedrørende planlagte anlægsarbejder samt rammerne herfor, herunder tidsfrister m.v., er reguleret direkte i artikel 5 og 6 i forordningen om gigabitinfrastruktur. Enhver byrde som følge af disse regler er en følge af forordningen og ikke af lovforslaget.

Det følger af artikel 6 i forordningen om gigabitinfrastruktur, at oplysninger om planlagte anlægsarbejder skal stilles til rådighed i elektronisk format via et centralt informationssted. Med lovforslaget er det hensigten, at et sådant centralt informationssted hvor muligt baserer sig på kendte systemer, som med mindre justeringer i høj grad vil kunne varetage opgaven og opfylde kravene herfor i forordningen. For gravearbejder forventes den eksisterende mulighed for graveannoncer i Ledningsejerregistret tilpasset, jf. lovforslagets § 58, nr. 1. Ledningsejerregistret vil som eksisterende system, der, jf. § 2 i bekendtgørelse om gravearbejder i offentlige vejarealer og private fællesveje på landet samt i byer og bymæssige områder, allerede skal anvendes i forbindelse med den eksisterende koordineringsforpligtelse i vejlovens § 74, ikke gøre det mere byrdefuldt og omkostningstungt i forhold til systemanvendelsen at efterleve reglerne om gennemsigtighed om planlagte anlægsarbejder. For annoncering af etablering af master til radiokommunikationsformål forventes dette at ske via mastedatabasen. For øvrige anlægsarbejder er der ikke taget endeligt stilling med lovforslaget.

Digitaliseringsministeriet har fra Transportministeriet modtaget bemærkning om, at Transportministeriet har noteret sig TI, DE, DI og ITB's synspunkt, og vil lade det indgå i Transportministeriets videre arbejde med en ny gravebekendtgørelse.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i de modtagne høringsvar.

2.2.6. Tvistbilægelse og tilsyn

Forenede Danske Antenneanlæg (FDA) bemærker til lovforslagets §§ 33-37 om tvistbilægelse og håndhævelse, at Digitaliseringsstyrelsens tvisteløsning indebærer risiko for omkostninger og kompleksitet. FDA anmoder om enkel, omkostningsfri klagevej for små aktører.

KL finder det positivt, at lovforslaget fraviger artikel 8, stk. 1, i forordningen om gigabitinfrastruktur, om at en fristoverskridelse af en kommunal sagsbehandling automatisk vil resultere i en tilladelse til det ansøgte, og at der med lovforslaget i stedet lægges op til, at en fristoverskridelse kan påklages til Digitaliseringsstyrelsen. KL bemærker imidlertid, at der vil være en periode fra forordningen finder anvendelse til lovforslaget træder i kraft, hvor der kan opstå usikkerhed om, hvilke regler der er gældende, og hvilket grundlag kommunerne skal støtte sig til. Det gælder især i forhold til spørgsmålet omkring overskridelser af frister for den kommunale sagsbehandling. KL finder det uhensigtsmæssigt, at lovforslaget ikke er blevet udarbejdet, så det kan følge forordningen. KL opfordrer til, at Digitaliseringsstyrelsen informerer kommunerne om

konsekvenserne ved en fristoverskridelse i tidsrummet mellem forordningens ikrafttrædelse og lovens ikrafttrædelse.

KL konstaterer, at der i lovforslagets § 38 gives mulighed for, at kommunerne dækker Digitaliseringsstyrelsens ekstraordinære omkostninger i forbindelse med tilsyn. KL finder denne formulering uklar, og vurderingen af, hvad der er ekstraordinære udgifter kan betvivles fra sag til sag. KL ønsker på den baggrund, at formuleringen præciseres.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at det vil være gratis at klage til styrelsen efter lovforslagets §§ 33-37.

Digitaliseringsministeriet bemærker, at det kan være mere byrdefuldt for mindre end for store aktører at blive indklaget til styrelsen. Der kan eksempelvis være krav om at dokumentere rigtigheden af de forhold, aktøren har begrundet et afslag, som kan være mindre rutineprægede for mindre virksomheder. Masteloven omfatter dog også i dag forpligtelser for enkeltpersoner og mindre virksomheder, der ligeledes vil kunne skulle forsvare et afslag, hvorfor byrdeniveauet ikke herved øges set i forhold til gældende ret.

Efter gældende ret og efter forslaget vil en part i en sag, hvor en adgangssøgende er uenig i et afslag på baggrund af byggetekniske forhold, kunne risikere at skulle betale for en byggeteknisk udtalelse, hvis denne viser, at det byggeteknisk var muligt at imødekomme anmodningen, dvs. hvis parten uretmæssigt har afslået adgang. Det fremgår dog af bemærkningerne til lovforslagets § 36, stk. 2, at styrelsen for enkeltpersoner og små virksomheder vil skulle iagttage proportionalitetsprincippet og, hvor omkostningerne ved en sådan udtalelse ville være uforholdsmæssig, vil kunne beslutte at kunne henlægge sagen. Med lovforslaget tages der således i højere grad end hidtil højde for små virksomheders situation i denne situation, hvor en klage i sig selv vil kunne medføre byrder for den indklagede.

Digitaliseringsministeriet er enig i, at det er uhensigtsmæssigt, at lovforslaget ikke kan træde i kraft samtidig med anvendelsestidspunktet for forordningen om gigabitinfrastruktur. Det indebærer, at der vil være en overgangsperiode mellem forordningens anvendelsestidspunkt og lovforslagets forventede ikrafttrædelsestidspunkt. De fleste regler i forordningen finder imidlertid allerede anvendelse, selvom lovforslaget ikke er vedtaget og trådt i kraft. Digitaliseringsministeriet bemærker, at sagsbehandlingsfristerne i forordningens artikel 7 har fundet anvendelse siden den 12. november 2025, og at reglerne om stiltiende tilladelse i forordningens artikel 8 vil finde anvendelse frem til lovforslagets ikrafttræden. Digitaliseringsministeriet henviser til, at Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside indeholder vejledning om overgangsperioden og bemærker, at Digitaliseringsstyrelsen i forbindelse med forordningen om gigabitinfrastruktur og lovforslaget vil igangsætte en kommunikations- og vejledningsindsats. Digitaliseringsstyrelsen vil i den forbindelse tage KL's bemærkninger til efterretning og vil inddrage disse i kommunikations- og vejledningsindsatsen.

Digitaliseringsministeriet bemærker i relation til lovforslagets § 38, stk. 2, om muligheden for, at Digitaliseringsstyrelsen kan opkræve et beløb til dækning af styrelsens ekstraordinære omkostninger i forbindelse med sit tilsyn, at det kun helt undtagelsesvist og i helt ekstraordinære tilfælde kan komme på tale, at styrelsen kan have behov for at afholde ekstraordinære omkostninger i forbindelse med sit tilsyn, og at der altid vil være tale om en konkret vurdering af behovet herfor fra sag til sag. Digitaliseringsministeriet har på baggrund af høringssvaret i bemærkningerne til lovforslagets § 38, stk. 2, tilføjet, at det er forventningen, at det udelukkende er undtagelsesvist og i ekstraordinære tilfælde, hvor styrelsen ikke har de fulde kompetencer til at træffe en faglig og saglig afgørelse, at styrelsen kan være nødsaget til at afholde ekstraordinære omkostninger i forbindelse med en tilsynssag, som vil kunne opkræves hos en part i tilsynssagen.

2.2.7. Oplysninger om fysisk infrastruktur m.v.

Forenede Danske Antenneanlæg (FDA) bemærker til lovforslagets §§ 12-14, at disse bestemmelser pålægger indberetning af antennepositioner og anlægsplaner, hvilket kan være administrativt tungt. FDA anmoder om undtagelse eller forenklet procedure for små aktører.

Teleindustrien (TI), Dansk Erhverv (DE), DI Digital (DI) og IT-branchen (ITB) bemærker, at de ikke kan støtte en videreførelse af Mastedatabasen og anbefaler kraftigt, at Mastedatabasen afvikles og erstattes af et register, der kan benyttes til de opgaver, som skal foretages i medfør af forordningen om gigabitinfrastruktur, f.eks. annoncering af påtænkt etablering af master. TI, DE, DI og ITB henviser til blandt andet mastedatabasen udgør en sikkerhedstrussel mod radiokommunikationsnettene, og fremhæver også den sikkerhedspolitiske situation. Der henvises i den forbindelse til Norge der har i 2022 lukket for offentlighedens adgang til oversigten over antennepositioner/mobilmaster. I Sverige blev den offentligt tilgængelige tjeneste Sändarkartan.se nedlagt den 4. januar 2010. I Finland er der ikke en offentlig oversigt over antennepositioner. Parterne henviser også til, at Mastedatabasen ikke er blevet opgraderet de sidste 15 år, og at Mastedabasens indberetningsmodul er meget langsomt, og valideringsparametrene blokerer for masseupload, hvilket betyder, at hvert enkelt teleselskab skal afsætte mellem 3 timer og 2 arbejdsdage hvert kvartal for at kunne uploade antenneoplysninger til databasen. Endeligt fremhæver parterne at Mastedatabasen ikke er egnet til at fremme eventuel mastedeling i overensstemmelse med forordningen om gigabitinfrastruktur, jf. artikel 4, idet Mastedatabasen alene indeholder oplysninger om antenneudstyr og ikke de fysiske master.

TI, DE, DI og ITB bemærker, at de har påpeget problemerne gentagne gange over for Digitaliseringsstyrelsen og Center for Cybersikkerhed (nu Styrelsen for Samfundssikkerhed).

TI, DE, DI og ITB bemærker i forhold til eksisterende infrastruktur, bør der alene være pligt til at indrapportere mastepositioner, da det primære formål bør være at fremme mastedeling, og oplysningerne bør alene omfatte masteejer, placering og højde

Endeligt bemærker TI, DE, DI og ITB, at lovforslagets § 12, stk. 6, indeholder en mulighed for undtagelse for offentliggørelse af oplysninger ved indstilling fra Ministeriet for Samfundssikkerhed, Justitsministeriet eller Forsvarsministeriet. Hvis det foreslåede nye register eller Mastedatabasen ikke generelt underlægges adgangs begrænsning, bør det sikres, at den foreslåede regel kan anvendes til at undtage alle oplysninger om kritisk infrastruktur, herunder at lukke for offentlig adgang til Mastedatabasen eller det foreslåede nye register af hensyn til national sikkerhed m.v. Dette kan f.eks. ske på baggrund af de jævnlige trusselvurderinger, som Styrelsen for Samfundssikkerhed eller efterretningstjenesterne offentliggør, således at offentliggørelse eller begrænsning afspejler vurderingen af trusselniveauet.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at kravene i lovforslagets § 12, stk. 1 og 2, viderefører gældende ret efter mastelovens § 16 med tilhørende bekendtgørelser, og vedrører alene indberetning af antennepositioner, dvs. antenner, der udsender et signal, hvor antenneejeren har en geografisk afgrænset frekvenstilladelse (fladetilladelse), dvs. en tilladelse, der ikke angiver en specifik antenneposition. Det er Digitaliseringsministeriets opfattelse, at FDA hovedsageligt organiserer foreninger m.v., der ejer modtageantennener. Disse vil ikke skulle indberettes efter lovforslagets § 12, stk. 1 og 2.

Digitaliseringsministeriet bemærker, at antenneforeninger efter omstændighederne kan være omfattet af begrebet "netoperatør" i forordningen om gigabitinfrastruktur og dermed vil kunne være forpligtet til at stille oplysninger om deres fysiske infrastruktur, herunder master og føringsrør, til rådighed via et centralt informationssted, jf. artikel 4, stk. 3, i forordningen. Med lovforslagets § 58 forventes det, at dette for så vidt angår nedgravet fysisk infrastruktur (tomrør m.v.) vil kunne ske igennem Ledningsejerregisteret på tilsvarende måde som besvarelsen af forespørgsler i LER foregår i dag. Lovforslagets § 14 sigter bl.a. med stk. 1 på at kunne foretage en analyse af forholdsmæssigheden ved indberetningsbyrderne for øvrig infrastruktur

tur, der ikke er dækket af LER, og evt. undtage visse infrastrukturtyper eller aktører fra kravene i artikel 4, stk. 3. Digitaliseringsministeriet bemærker, at Digitaliseringsstyrelsen separat forventer at sende en analyse, der skal danne grundlag for udmøntningen af lovforslagets § 14, stk. 1, i høring blandt interessenter, hvor det vil fremgå, i hvilke tilfælde indberetningsforpligtelserne vurderes uforholdsmæssige.

Digitaliseringsministeriet er enig i, at mastedatabasen systemmæssigt har behov for en opdatering, herunder med henblik på at lette byrdeniveauet ved indberetningen.

Digitaliseringsministeriet mener dog ikke, at der er grundlag for at nedlægge databasen. Der er behov for oplysninger om udnyttelsen af geografisk afgrænsede frekvenstilladelser til frekvensadministration, og der er en række brugere med en legitim interesse i oplysningerne. Forordningen om gigabitinfrastruktur indeholder desuden i artikel 4, stk. 3, jf. artikel 2, nr. 4, krav om, at operatører stiller oplysninger om antenneanlæg (dvs. de passive dele af en antenneposition, fx bærerør) til rådighed, hvilket mastedatabasen allerede delvist opfylder via de eksisterende antennepositioner. Forordningen stiller således ikke alene krav om oplysninger om master, men også om de passive elementer af antenner.

I forhold til sikkerhedsaspekterne af mastedatabasen henviser Digitaliseringsministeriet til lovforslagets § 12, stk. 6, om, at justitsministeren, ministeren for samfundssikkerhed og beredskab eller forsvarsministeren til enhver tid kan indstille, at oplysninger undtages fra offentliggørelse ud fra hensyn til statens sikkerhed eller rigets forsvar. Bestemmelsen indebærer, at disse hensyn i forhold til offentliggørelsen kan varetages af disse myndigheder.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i de modtagne høringsvar.

2.2.8. Ekspropriation

Forenede Danske Antenneanlæg (FDA) bemærker til lovforslagets § 19 om ekspropriation, at mulighed for ekspropriation ved almenvellet kan påvirke lokale anlæg. FDA anmoder om sikring af, at brugerejede anlæg ikke eksproprieres uden rimelig kompensation.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at det er hensigten, at ekspropriation kun skal finde sted i de tilfælde, hvor det ikke har været muligt at indgå aftale om nyanlæg, udvidelse, ændring, bevarelse eller udskiftning af master, antennesystemer, kabler, bygninger eller tilhørende faciliteter og nødvendige supplerende foranstaltninger på de forudsætninger, vilkår og betingelser, der følger af lovforslagets § 19 om ekspropriation. Det bemærkes i den forbindelse, at Digitaliseringsstyrelsen med lovforslagets § 19 udelukkende vil kunne træffe afgørelse om at tillade, at der kan iværksættes ekspropriation, når almenvellet kræver det og alene i tilfælde, hvor der ikke er andre muligheder for etablering af de pågældende master, antennesystemer, kabler, bygninger eller tilhørende faciliteter og nødvendige supplerende foranstaltninger, som det er rimeligt at henvise til, og de pågældende master, antennesystemer, kabler, bygninger eller tilhørende faciliteter og nødvendige supplerende foranstaltninger, er af væsentlig betydning for udbuddet af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.

Endvidere er det en forudsætning for tilladelse til iværksættelse af ekspropriation, at de kompetente tilladelsesudstedende myndigheder er indstillet på at give eventuelle nødvendige tilladelser eller dispensationer i henhold til byggelovgivningen, planlovgivningen, vejlovgivningen m.v. og i henhold til øvrig beskyttelseslovgivning. Digitaliseringsstyrelsens vurdering af, om ekspropriation vil kunne tillades, vil bero på en konkret vurdering. Digitaliseringsstyrelsen vil foretage en vurdering af de omstændigheder og hensyn, der gør sig gældende for det pågældende areal. Afgørelsen af, hvorvidt ekspropriation skal imødekommes og gennemførelse af ekspropriationen, sker i henhold til de regler og procedurer, der fremgår af lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. Det fremgår af lovforslagets § 19, at erstatningsforpligtelsen i anledning af ekspropriation og pligten til at afholde udgifterne ved ek-

spropriationssagens behandling påhviler den, der har fremsat en anmodning om ekspropriation. Tvister om erstatningens størrelse vil skulle afgøres efter de regler og procedurer, der fremgår af lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom.

Digitaliseringsministeriet bemærker desuden, at det følger af grundlovens § 73, stk. 1, at ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det. Det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning. Det følger desuden af grundlovens § 73, stk. 3, at ethvert spørgsmål om ekspropriationsaktens lovlighed og erstatningens størrelse kan indbringes for domstolene.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i det modtagne høringssvar.

2.2.9. Sanktioner

Forenede Danske Antenneanlæg (FDA) anbefaler i relation til lovforslagets § 36, stk. 4, om tvangsbøder ved manglende adgang eller oplysninger, at mindre foreninger ikke pålægges sanktioner for formelle fejl.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at tvangsbøder ikke er en sanktion, men et pressionsmiddel, som kan tages i anvendelse, hvis en part ikke imødekommer påbud m.v. Tvangsbøder vil som udgangspunkt ikke kunne pålægges på baggrund af formelle fejl eller forglemmelser, eksempelvis hvis en part har forsøgt at imødekomme en anmodning, men fx ikke har medsendt alt relevant materiale, eller lignende. I princippet vil en overskridelse af en tidsfrist i et påbud dog kunne medføre pålæggelse af tvangsbøder. Det er forudsat i punkt 2.11.4.2.4 i de almindelige bemærkninger, at tvangsbøder ikke pålægges, før der er gået mindst 14 kalenderdage, fra påbuddet eller anmodningen om oplysninger er modtageren i hænde.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i det modtagne høringssvar.

2.2.10. Oplysningspligter

KL konstaterer, at der i lovforslagets § 42 kan stilles krav om, at kommunerne senest 10 arbejdsdage efter styrelsens anmodning skal fremsende alle oplysninger vedrørende påklagede sager. KL henstiller til, at man i stedet benytter almindelig forvaltningspraksis, som er 14 arbejdsdage.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at ministeriet tager KL's bemærkning til efterretning og har på baggrund af høringssvaret ændret fristen fra 10 til 14 dage i lovforslagets § 42, stk. 1, nr. 1.

2.2.11. Undtagelser fra loven

Energinet bemærker, at der i lovforslagets § 2 er indsat undtagelsesbestemmelser, men at disse ikke inkluderer kritisk infrastruktur i form af f.eks. 400 kV-master, hvilket Energinet kunne have et ønske om.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at lovforslagets § 2 fastsætter, at hverken lovforslaget eller forordningen om gigabitinfrastruktur gælder for politiet, for myndigheder inden for Forsvarsministeriets område eller for myndigheder inden for Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskabs område. Lovforslagets § 2 undtager dermed myndigheder, der i vidt omfang har til formål at varetage hensyn til nationale sikkerhed, beskyttelse af væsentlige stabsfunktioner, beredskab, sikring af statens territoriale integritet, opretholdelse af lov og orden m.v. Dette er i overensstemmelse med artikel 1, stk. 5, i forordningen om gigabitinfrastruktur. Lovforslagets § 2 vedrører ikke specifik infrastruktur.

Digitaliseringsministeriet henviser til artikel 3, stk.5, i forordningen om gigabitinfrastruktur, der indeholder afslagsgrunde baseret på bl.a. hensyn til sikkerhed, national sikkerhed og folkesundhed, nettenes integritet og sikkerhed, navnlig hvad angår kritisk national infrastruktur, m.v. Disse afslagsgrunde gælder også for adgang efter lovforslagets §§ 4 og 9.

Digitaliseringsministeriet henviser endelig til § 10 om bl.a. begrænsninger i adgangen efter både lovforslaget og forordningen i det omfang, der i medfør af anden lovgivning er fastsat særlige sikkerhedsforskrifter for den fysiske infrastruktur, mast til radiokommunikationsformål eller høje konstruktion. Denne bestemmelse vil være relevant for elmaster i det omfang, disse er omfattet af sikkerhedsforskrifter i lovgivningen, hvis disse forskrifter nødvendiggør særlige forholdsregler for adgangen eller umuliggør adgangen.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i det modtagne høringssvar.

2.2.12. Tilladelsesfrihed

Fiberalliancen bemærker, at mindre gravearbejder, f.eks. den fysiske tilslutning af slutkunder til fibernet, ikke bør forudsætte forudgående gravetilladelse. Den frivillighed der i dag findes for vejmyndigheder i dansk ret efter efteranmeldelsesordningen fra 2018 må således anses for at blive omsat i et egentligt lovkrav i forbindelse med forordningen om gigabitinfrastruktur, hvilket ifølge Fiberalliancen ikke er afspejlet i lovforslaget.

Teleindustrien (TI), Dansk Erhverv (DE), DI Digital (DI) og IT-branchen (ITB) bemærker, at lovforslaget ikke indeholder bestemmelser om tilladelsesfrie gravearbejder eller ændringer til de nugældende regler om tilladelsesfrie gravearbejder. TI, DE, DI og ITB henviser i den forbindelse til gældende regler i vejlovgivningen om tilladelsesfrie gravearbejder samt den telepolitiske aftale fra 2025 om øget forenkling og fjernelse af tilladelseskrav, således at etableringen af mobil- og bredbåndsnet afbureaukratiseres og telebranchens byrder mindskes, og at Digitaliseringsministeriet afsøger mulighederne for øget tilladelsesfrihed og enklere procedurer i samarbejde med bl.a. Transportministeriet, By-, Land- og Kirkeministeriet, Social- og Boligministeriet.

TI, DE, DI og ITB bemærker, at de eksisterende regler i vejloven ikke er i overensstemmelse med den fritagelse for tilladelse, som er omfattet af forordningens artikel 9, stk. 1, og som træder i kraft den 12. november 2025. Såfremt der ikke den 12. november 2025, jf. artikel 9, stk. 2, ud fra behørigt begrundede og forholdsmæssige kriterier er fastlagt, hvilke typer anlægsarbejder, der jf. artikel 9, stk. 1, er omfattet af tilladelsesfrihed, og oplysningerne om disse typer tilladelsesfrie anlægsarbejder ikke er offentliggjort via et centralt informationssted, må TI, DE, DI og ITB antage, at vejmyndigheden ikke kan kræve tilladelse for a) reparations- og vedligeholdelsesarbejder af mindre omfang, b) begrænsede tekniske opgraderinger af eksisterende arbejde eller anlæg, og c) mindre anlægsarbejder, da forordninger er almen gyldige, jf. TEUF artikel 288. TI, DE, DI og ITB opfordrer til, at det hurtigst muligt præciseres og offentliggøres kriterier for, hvilke typer af mindre og korterevarende gravearbejder, der kan foretages uden en forudgående tilladelse, så der ikke opstår tvivl/tvister om de nærmere definitioner af begreberne i artikel 9, stk. 1. TI, DE, DI og ITB opfordrer til, at mindre gravearbejder gøres tilladelsesfrie, herunder reparations- og vedligeholdelsesarbejder, kundetilslutninger og stikledninger, mindre anlægsarbejder af begrænset omfang, prøvegravninger, frigravninger, gravefrie arbejder (jordfortrængning og styret underboring), opsætning eller udskiftning af gadeskabe samt blæsning af fiber.

Herudover bemærker TI, DE, DI og ITB, at artikel 9, stk. 4, i forordningen om gigabitinfrastruktur, som giver medlemslandene beføjelse til at kræve forudgående meddelelse til de kompetente myndigheder (en notifikationsordning) inden anlægsarbejder påbegyndes, bør udnyttes, så vejlovens pligt om efteranmeldelse erstattes af en pligt om forudgående meddelelse. TI, DE, DI og ITB bemærker tilsvarende, at det er tvivlsomt, om vejlovens pligt om efteranmeldelse er konform med formålet med forordningen samt forordningens artikel 9, stk. 4. Forordningen har bl.a. til formål at lette byrderne for telebranchen, og artikel 9, stk. 4, giver alene en mulighed for at fastsætte en bestemmelse om forudgående meddelelse, som skal indeholde

minimumsoplysninger. En pligt om efteranmeldelse, som i sagens natur skal indeholde de samme oplysninger som en anmeldelse, vil således være mere bebyrdende for telebranchen end at skulle give en forudgående meddelelse med minimumsoplysninger. Ifølge forordningens artikel 1, stk. 3, kan medlemsstaterne alene fastsætte mere bebyrdende regler, hvis foranstaltningerne har til formål at fremme fælles udnyttelse af fysisk infrastruktur eller muliggør en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur. Det er tvivlsomt, om en pligt om efteranmeldelse vil opfylde de nævnte formål, herunder muliggøre en mere effektiv etablering af ny fysisk infrastruktur, og dermed være konform med forordningen om gigabitinfrastruktur.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet er ikke enig i den tolkning, at artikel 9 i forordningen om gigabitinfrastruktur sætter gældende tilladelseskrav i lovgivningen ud af kraft.

Digitaliseringsministeriet forstår artikel 9, stk. 1, som en regel rettet mod medlemsstaterne, der indebærer, at visse arbejder som udgangspunkt ikke må kræve tilladelse, men at denne regel først finder anvendelse, når den pågældende medlemsstat har fastsat nærmere, hvilke arbejder denne regel finder anvendelse på, i henhold til artikel 9, stk. 2.

Digitaliseringsministeriet henviser til, at artikel 9, stk. 1, indeholder et forbehold for tilladelseskrav i EU-retsakter, og at artikel 9, stk. 3, giver medlemsstaterne mulighed for at fastholde forudgående tilladelseskrav ud fra en lang række hensyn. Artikel 9, stk. 1, kan ikke læses uafhængigt heraf.

Det er Digitaliseringsministeriets opfattelse, at det er forudsat, at medlemsstaterne i henhold til artikel 9, stk. 2, skal fastsætte, hvilken retstilstand der samlet set skal gælde, når man tager hensyn til både udgangspunktet om tilladelsesfrihed i artikel 9, stk. 1, og mulighederne for at fravige dette udgangspunkt i artikel 9, stk. 3. Det følger af, at artikel 9, stk. 3, henviser til proceduren i artikel 9, stk. 2, dvs. at medlemsstaterne fastsætter, hvilke arbejder reglerne finder anvendelse på.

Den engelske ordlyd i artikel 9, stk. 2, er således, at medlemsstaterne skal – og ikke blot kan – fastsætte, hvilke arbejder artikel 9, stk. 1, finder anvendelse på. Der henvises også til præambelbetragtning 45, hvoraf det fremgår, at medlemsstaterne bør fastsætte, hvilke typer arbejder der er tale om, og at medlemsstaterne omvendt også kan fastsætte, hvilke typer mindre arbejder der stadig skal kræve tilladelse.

Det er Digitaliseringsministeriets opfattelse, at en udmøntning af artikel 9, stk. 3, således, at mindre arbejder fortsat kræver forudgående tilladelse, kan ske ved at fastholde et tilladelseskrav uændret, idet den fastholdte regel herved får karakter af en udmøntning af artikel 9, stk. 3, jf. stk. 2.

Digitaliseringsministeriet har fra Transportministeriet modtaget bemærkning om, at det følger af vejlovens § 73, stk. 7, 1. pkt., at transportministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse typer gravearbejder kan undtages fra kravet om tilladelse efter stk. 1-4, og regler om udførelse af gravearbejder m.v. Der er således allerede i dag hjemmel til, at transportministeren kan undtage visse gravearbejder fra tilladelseskravet. Transportministeriet har noteret sig synspunkterne, og vil lade det indgå i Transportministeriets videre arbejde med en ny gravebekendtgørelse.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i de modtagne høringsvar.

2.2.13 Adgangsforpligtelser og sikkerhed

HOFOR bemærker, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad tager højde for, at forsyningsselskaberne i høj grad er underlagt en skærpet og særskilt regulering i lov nr. 258 af 6. marts 2025 om styrket beredskab i energisektoren. Denne regulering medfører bl.a., at forsyningsvirk-

somhederne, alt efter beredskabsniveau, skal indføre tiltag, der i praksis vil vanskeliggøre muligheden for teleoperatørernes fysiske tilstedeværelse på lokationer eksempelvis i forbindelse med vedligeholdelsesarbejder og nedbrud. Det fremgår ikke af lovforslaget, hvordan de merudgifter der eksempelvis vil være til ledsaget adgang, også uden for normal arbejdstid, skal fordeles mellem forsyningsselskaberne og teleoperatørerne. HOFOR opfordrer til, at dette præciseres i selve lovforslaget, eller at dette medtages i en vejledning fra ministeriet eller styrelsens side.

HOFOR bemærker, at det følger af bemærkninger til lovforslagets § 9, at der er mulighed for at give afslag på baggrund af netsikkerhed og -integritet. HOFOR efterspørger en tilsvarende betragtning medtaget i bemærkningerne til lovforslagets § 8.

HOFOR vurderer, henset til de seneste års udfordringer med udstyr fra specifikke producenter og lande, at det bør sikres, at der er mulighed for at give afslag på anmodninger, med henvisning til netsikkerhed og -integritet, samt med henvisning til udstyrets kvalitet, funktion eller oprindelsesland. Dette for at sikre muligheden for at give afslag på udstyr med ringe kvalitet, med funktioner som vil kunne udnyttes til andre formål, samt udstyr fra lande som der ikke er tillid til.

Teleindustrien (TI), Dansk Erhverv (DE), DI Digital (DI) og IT-branchen (ITB) støtter den balancerede tilgang i lovforslagets § 10 om, at adgang til fællesudnyttelse kan afslås med begrundelse i sikkerhedsforanstaltninger, som er fastsat i medfør af anden lovgivning, men at adgang ikke kan afslås, hvis det er muligt at give adgang ud fra en konkret vurdering og under hensyntagen til krav om f.eks. brug af særligt sikkerhedsudstyr, sikkerhedsgodkendelse, certificering eller kvalifikationer, særlige uddannelseskrav, eller krav om ledsaget adgang m.v., og at begrænsninger af hensyn til sikkerhedsforskrifter skal være konkret begrundet og ikke kan anvendes generelt og uforholdsmæssigt.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at det fremgår af lovforslagets § 10, stk. 1, nr. 1 og 2, at adgangsbestemmelsen i artikel 3 i forordningen om gigabitinfrastuktur og adgangsbestemmelserne i lovforslagets §§ 4, 6, 8 og 9 gælder med de begrænsninger, der er beskrevet i bestemmelsen. Det indebærer, at i det omfang, der i medfør af anden lovgivning er fastsat særlige sikkerhedsforskrifter for den fysiske infrastruktur, mast til radiokommunikationsformål eller høje konstruktion, skal adgang ske på de vilkår og med de begrænsninger, der følger heraf, og at bestemmelserne ikke gælder, hvor der i medfør af anden lovgivning er fastsat særlige sikkerhedsforskrifter for adgang til den fysiske infrastruktur, mast til radiokommunikationsformål eller høje konstruktion, som gør det umuligt at give adgang.

Digitaliseringsministeriet bemærker, at reglerne i lov om styrket beredskab i energisektoren er at betragte som sikkerhedsforskrifter fastsat i anden lovgivning som omhandlet i lovforslagets § 10. Forsyningsvirksomhederne bør medtage forholdet i deres risikovurderinger og stille krav til/aftale evt. relevante sikkerhedsforanstaltninger, som den adgangssøgende skal implementere eller overholde ift. adgangen til forsyningsselskabernes lokationer og infrastruktur. Der bør kunne fastsættes vilkår af sikkerhedsmæssig karakter for en sådan adgang i overensstemmelse med lovforslagets § 10.

Hvor der er tvist om, hvorvidt de påtænkte forholdsregler m.v. reelt er en nødvendig følge af lovgivning, kan tvisten indbringes for Digitaliseringsstyrelsen, der skal høre den ansvarlige myndighed for de pågældende sikkerhedsregler, jf. lovforslagets §§ 33-35 og § 36, stk. 3.

På den baggrund vurderer Digitaliseringsministeriet, at der med lovforslaget er taget højde for de tilfælde, hvor der gælder særlige sikkerhedsforskrifter, der gør det umuligt at give adgang eller at give adgang under iagttagelse af fx særlige foranstaltninger som ledsaget adgang m.v.

I forhold til omkostninger ved sikkerhedsforanstaltninger følger det af artikel 3, stk. 4, litra b, at der ved fastsættelse af priser for adgang blandt andet skal tages hensyn til behovet for at sikre, at adgangsudbyderen har en fair mulighed for at få dækket de omkostninger, som

denne pådrager sig for at give adgang til sin fysiske infrastruktur. Denne bestemmelse finder anvendelse på adgang efter artikel 3, stk. 1, som forsyningsvirksomheder oftest vil være omfattet af i kraft af at være omfattet af begrebet netoperatør, men finder også anvendelse på adgang efter lovforslagets §§ 4, 8 og 9. Retten til at udstede nærmere vejledning om artikel 3, herunder artikel 3, stk. 4, er med artikel 3, stk. 13, er tillagt Kommissionen, men det er umiddelbart Digitaliseringsministeriets opfattelse, at omkostninger til sikkerhedsforanstaltninger m.v. vil kunne søges dækket af den adgangssøgende med udgangspunkt i artikel 3, stk. 4. I tilfælde af adgang efter den foreslåede § 6 vil sådan omkostningsdækning kunne indgå i de i § 6, stk. 1, 2. pkt., forudsatte aftaler mellem parterne om betingelser og vilkår for adgangen.

Til § 8 bemærker Digitaliseringsministeriet, at der er tale om en implementering af artikel 57 i teledirektivet (direktiv (EU) 2018/1972), som jf. artikel 1, stk. 2, i forordningen om gigabitinfrastruktur har forrang ved modstrid mellem de to regelsæt. Artikel 57, stk. 4, indeholder modsætningsvist de afslagsgrunde, som EU-retten foreskriver, som ikke indeholder en eksplicit reference til nettenes sikkerhed og integritet, og hvor en sådan eksplicit afslagsgrund derfor ikke kan indføres pga. EU-retten. Det er dog Digitaliseringsministeriets opfattelse og intention, at problemer med nettenes sikkerhed og integritet efter omstændighederne vil kunne berettigede afslag på baggrund af, at disse forhold vil gøre den pågældende infrastruktur teknisk uegnet til at være vært for de pågældende trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde, jf. lovforslagets § 8, stk. 3, nr. 1. Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at der herved bl.a. kan forstås radioteknisk uegnethed. Derudover vil der, hvor hensynene til nettenes integritet og sikkerhed er omfattet af sikkerhedsforskrifter i anden lovgivning, kunne henvises til lovforslagets § 10.

Til HOFOR's bemærkning vedrørende udstyr og udstyrsproducenter m.v. bemærker Digitaliseringsministeriet, at de adgangssøgende efter reglerne oftest vil være teleudbydere, der er omfattet af kravene i lov nr. 435 af 6. maj 2025 om sikkerhed og beredskab i telesektoren, der udgør den særlige danske NIS2-lovgivning for telesektoren. Teleudbydere er derfor underlagt krav til sikkerhed og beredskab, og arbejder med risikostyring ift. sikkerheden i net og tjenester. Digitaliseringsministeriet vurderer, at det bør være muligt for forsyningsvirksomheder generelt at indrette sig således, at elementer af telenet, der overholder kravene i den nævnte lov, ikke udgør en risiko for deres virksomhed. Det vil bl.a. kunne sikres gennem dialog med de aktuelt tre hovedsagelige operatører af mobilnetværk i Danmark, der udgør den således meget begrænsede gruppe af parter, som må forventes at stå for langt hovedparten af anmodninger om adgang.

Der er ikke foretaget ændringer til lovforslaget på baggrund af høringsvaret.

2.2.14 Erstatning ved beskadigelse

HOFOR efterspørger en præcisering af lovforslagets § 26 i forhold til skadevolders egen mulighed for at foretage udbedring, jf. lovforslagets § 26, stk. 1, og i forhold til den beløbsgrænse der følger af lovforslagets § 26, stk. 2 og 5. HOFOR vurderer, at i det omfang skadevolder er en professionel part, bør denne have mulighed for at udbedre evt. skader, herunder for at sikre en skadesbegrænsning.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet bemærker, at lovforslagets § 26 alene vedrører det økonomiske erstatningsansvar og berører ikke, hvem der har ret til at udføre de fysiske arbejder på en ledning. Bestemmelsen viderefører i det væsentlige gældende ret.

Digitaliseringsministeriet finder, at specifikke regler, der giver andre end ejeren af en ledning ret til at udføre arbejder på ledningen, vil kunne indebære et statsligt indgreb i ejendomsretten på vegne af en anden privat part. En sådan regel har også en væsentligt anden karakter end den foreslåede § 26. Digitaliseringsministeriet har vurderet ikke at imødekomme forslaget.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i det modtagne høringsvar.

2.2.15 Tinglysning

HOFOR bemærker, at lovforslagets § 27 udvides til også at omfatte de øvrige faciliteter, som opføres af kabelejerne, men som ikke har en direkte kablet forbindelse.

Teleindustrien (TI), Dansk Erhverv (DE), DI Digital (DI) og IT-branchen (ITB) bemærker lovforslagets § 27 er en videreførelse af gravelovens § 6, som af parterne vurderes ikke relevant længere i lyset af LER-loven. Indføres der pligt til tinglysning af alle stikledninger til fiberforbindelser, estimeres det at påføre teleselskaberne en ekstraudgift på knap 1 mia. kr. i tinglysningsafgift samt yderligere et tilsvarende beløb i administrative omkostninger for teleselskaberne. I dag er det praksis, at teleselskaberne tinglyser, hvis der er betalt erstatning til matrikelejer for placering af kablerne, dvs. hvor der er behov for at tinglyse særlige rettigheder for ledningsejeren ud over, hvad der er gældende for ledninger etableret under det generelle gæsteprincip. TI, DE, DI og ITB vurderer, at en sådan ubetinget tinglysningspligt er en økonomisk og administrativ byrde, som er helt unødvendig og uproportional, da sikkerheds- og dokumentationshensynene allerede varetages igennem LER-loven. TI, DE, DI og ITB bemærker, at såfremt der indføres en ubetinget tinglysningspligt, vil dette betyde, at denne omkostning vil kunne blive overført til slutbruger, og det vil dermed for matrikelejere kunne blive tilsvarende dyrere at blive fibertilsluttet. **TI, DE, DI og ITB** støtter, at ledningsejeren gives en ensidig tinglysningsret, men kan ikke støtte, at dette bliver en ubetinget tinglysningspligt, og foreslår, at tinglysning skal være en "kan-bestemmelse".

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet har på baggrund af bemærkningerne vurderet behovet for at videreføre det gældende tinglysningskrav.

Digitaliseringsministeriet er enig i, at bestemmelsen ikke længere er nødvendig for at undgå graveskader.

Digitaliseringsministeriet vurderer, at branchens forslag om en ensidig tinglysningsret for ledningsejer ville indebære en anden balance mellem hensynene til henholdsvis grundejer og ledningsejer end gældende ret.

Digitaliseringsministeriet bemærker, at en tinglysningspligt også er gældende i dag, men noterer sig de potentielt store omkostninger, der vil kunne være forbundet med tinglysning fremadrettet. Digitaliseringsministeriet vurderer, at tinglysningspligten fremover alene ville varetage en række afledte virkninger, fx indebære, at der er oplysninger om ledningens tilstedeværelse, ejerskab og vilkår ifm. køb og salg af ejendom eller ifm. identifikation af "døde ledninger", men at tinglysningspligten ikke længere er nødvendig for varetagelsen af bestemmelsens oprindelige formål om at undgå graveskader.

Digitaliseringsministeriet har på den baggrund valgt, at forslaget om tinglysning udgår. Tinglysning vil herefter være op til aftaler mellem parterne, herunder aftaler omfattet af lovforslagets § 17. Digitaliseringsministeriet bemærker, at Digitaliseringsstyrelsen fortsat i afgørelser vedrørende tvister efter lovforslagets § 39, der som følge af sletningen af § 27 vil blive til § 38, vil kunne fastsætte vilkår om, at ledningen skal tinglyses.

2.2.16 Ændringer i vejlovgivningen

Helsingør Kommune bemærker, at man ved en ny gravebekendtgørelse bør samle regler for koordinering, frister, ansvar og tvistløsning og tydeliggøre hvordan rollefordeling og ansvar fordeles, og sikre ensartet praksis for vejmyndigheder, teleoperatører og entreprenører. Helsingør Kommune anbefaler i den forbindelse, at en opdatering af gravebekendtgørelsen eller en ny gravebekendtgørelse bør supplere LER og teleinfrastrukturbekendtgørelsen, uden at erstatte dem, men bør indeholde relevante referencer, så det bliver tydeligt hvordan disse værktøjer bør benyttes i sammenhæng. Helsingør Kommune bemærker, at de kommunale vejmyndigheder bør tilstrækkeligt involveres i processen omkring en ny eller opdateret gravebekendtgørelse, da det er hos disse, bekendtgørelsen skal være forståelig og give mening.

Digitaliseringsministeriets bemærkninger:

Digitaliseringsministeriet har fra Transportministeriet modtaget bemærkning om, at Transportministeriet er enig i, at der skal udarbejdes en ny gravebekendtgørelse.

Der er ikke foretaget ændringer i lovforslaget på baggrund af disse bemærkninger i det modtagne høringssvar.

3. Sammenfatning af ændringer i lovforslaget efter høringen

3.1. Ændringer på baggrund af høringen

De indkomne høringssvar har givet anledning til følgende ændringer i lovforslaget:

- Bemyndigelserne i lovforslagets §§ 20-22 til at fastsætte regler om den tekniske specifikation for bygningsintern fysisk infrastruktur, der skal fastsættes efter artikel 10, stk. 4, i forordningen om gigabitinfrastruktur, og om undtagelser fra kravene i artikel 10 i forordningen om gigabitinfrastruktur er på den baggrund ændret, så reglerne fastsættes af social- og boligministeren efter forhandling med Digitaliseringsstyrelsen. Som følge heraf flyttes ansvaret for det centrale informationssted vedrørende oplysninger om undtagelser fastsat i overensstemmelse med forordningens artikel 10, stk. 8, til Social- og Boligstyrelsen og derfor flyttes reglen herom fra lovforslagets § 45 til § 22. Lovforslagets § 27 om tinglysning udgår med betydning for nummerringen af de efterfølgende paragraffer.
- I lovforslagets § 42, stk. 1, nr. 1, er fristen på 10 dage ændret til 14 dage.
- I pkt. 2.1.1.2. om gældende ret i graveloven i de almindelige bemærkninger er der tilføjet en sætning om, at drikkevandsledninger ikke er omfattet af gravelovens regler om adgang til eksisterende fysisk infrastruktur.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 3, stk. 2, og § 8, stk. 1, nr. 2, er der tilføjet en sætning om, at det i forhold til vandværker bemærkes, at elementer af net, der bruges til levering af drikkevand som defineret i artikel 2, nr. 1), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2020/2184, ikke er fysisk infrastruktur som omhandlet i denne forordning og dermed ikke omfattet af reglerne heri eller i denne lov om adgang til fysisk infrastruktur m.v.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 17, stk. 2, er der indsat en sætning om, at en anmodning vil kunne være urimelig, hvis imødekomme forudsætter tilsidesættelse af væsentlige sikkerhedsmæssige forhold, navnlig sikkerhedsforskrifter i lovgivningen.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 38, stk. 2, er det tilføjet, at det er forventningen, at det udelukkende er undtagelsesvist og i ekstraordinære tilfælde, hvor styrelsen ikke har de fulde kompetencer til at træffe en faglig og saglig afgørelse, at styrelsen kan være nødsaget til at afholde ekstraordinære omkostninger i forbindelse med en tilsynssag, som vil kunne opkræves hos en part i tilsynssagen.

3.2. Ændringer på Digitaliseringsministeriets egen foranledning

Derudover har Digitaliseringsministeriet på egen foranledning foretaget følgende ændringer i lovforslaget:

- Definitionen af "høje konstruktioner" i lovforslagets § 3, stk. 1, nr. 2, er ændret således, at der hermed menes bygninger på mere end to etager over terræn og andre konstruktioner, hvis bygningen eller konstruktionen har en højde på mere end 8,5 m over terræn, i det omfang disse bygninger og konstruktioner ikke er omfattet af artikel 3, stk. 1, jf. artikel 2, nr. 4, i forordningen om gigabitinfrastruktur. Bemærkningerne til bestemmelsen er tilsvarende tilrettet. Med ændringen vil der ikke længere

være en henvisning til byggelovens højdebegrænsninger og definitionen vil være kortere og klarere.

- Lovforslagets § 11 er justeret, så stk. 2 udgår og indsættes i bemærkningerne til stk. 1. Stk. 1 er justeret, så det bestemmer, at ministeren for digitalisering fastsætter regler om, at kompetente myndigheder i visse tilfælde kan give operatører påbud om at give andre operatører adgang til samhusning og fælles udnyttelse af netelementer i elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter med henblik på etablering af elektroniske kommunikationsnet og om, hvordan tvister i relation til påbuddene afklares. Stk. 2 (tidligere stk. 3) er justeret, så det bestemmer, at ministeren for digitalisering kan fastsætte regler om, at kompetente myndigheder i forbindelse med tilslutning til etablering, udvidelse eller ændring af nye netelementer eller tilhørende faciliteter kan fastsætte krav til dimensioneringen og placeringen heraf med henblik på senere samhusning eller fælles udnyttelse. Ændringen indebærer, at bemyndigelserne afspejler karakteren af de regler, der i dag er fastsat i bekendtgørelse om koordineret anvendelse af netelementer i elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter samt ledningsnet i bygninger, som det er hensigten i det væsentlige at videreføre i medfør af den foreslåede § 11.
- I lovforslagets § 12, stk. 4 og 5 (hvor stk. 5 i den fremsatte version er delt op i stk. 5 og 6), er tilføjet "antenneanlæg" i forhold til de typer fysisk infrastruktur, som er omfattet af de centrale informationssteder omhandlet i artikel 4, stk. 1 og 3, og artikel 6, stk. 1, i forordningen om gigabitinfrastruktur, som Digitaliseringsstyrelsen med bestemmelserne får ansvaret for. Begrebet "antenneanlæg" er en delmængde af definitionen af fysisk infrastruktur i artikel 2, nr. 4, litra a, i forordningen om gigabitinfrastruktur og dækker over de passive elementer af antennepositioner (bærerør m.v.). Ændringen sigter på at kunne sikre en effektiv sammentænkning af den i § 12, stk. 1 og 2, forudsatte indberetning af eksisterende antennepositioner og radiodækningsplaner, der vedrører de aktive elementer, med den tilrådgivende stilling af oplysninger om de passive elementer og planlagte anlægsarbejder vedrørende disse, der forudsættes i forordningen om gigabitinfrastruktur. Ændringen indebærer ikke en ændring i lovforslagets omfang eller i omfanget af indberetnings- og oplysningspligter, idet antenneanlæg uden ændringen i stedet ville være dækket af lovforslagets § 14, stk. 1 og 2. Ændringen indebærer dog, at Digitaliseringsstyrelsen vil kunne fastsætte undtagelser efter artikel 6, stk. 2, i forordningen om gigabitinfrastruktur, der vedrører planlagte anlægsarbejder vedrørende antenneanlæg, hvilket ikke ville have været muligt uden ændringen, da lovforslagets § 14, stk. 1 og 2, alene vedrører artikel 4 i forordningen om gigabitinfrastruktur.
- I lovforslagets § 19, stk. 7, er begrebet "vejbestyrelse" ændret til "vejmyndighed". Endvidere er begreberne "jernbanemyndighed" og "jernbanebestyrelse" ændret til "jernbaneinfrastrukturforvalter". Bemærkningerne til bestemmelsen er tilsvarende tilrettet, ligesom der i bemærkningerne til bestemmelsen er indsat en tekst om, at med vejmyndighed menes en vejmyndighed som defineret i § 3, stk. 1, nr. 1, i vejloven, og med jernbaneinfrastrukturforvalter menes en infrastrukturforvalter som defineret i § 3, stk. 1, nr. 5, sammenholdt med nr. 6, i jernbaneloven.
- I lovforslagets § 26, stk. 5, er der indsat et nyt pkt., som bemyndiger Digitaliseringsstyrelsen til at kunne fastsætte regler om, at den begrænsning i erstatningen, der er nævnt i § 26, stk. 2, kan fraviges ved aftale.
- Lovforslagets § 30 udgår, fordi nærmere vurderinger har vist, at vejledende udtalelser som beskrevet i bestemmelsen ikke kræver lovhjemmel. Dette har betydning for nummereringen af de efterfølgende paragraffer.
- Lovforslagets § 31, stk. 2, udgår, fordi nærmere vurderinger har vist, at bestemmelsen ikke var nødvendig for implementeringen af teledirektivets artikel 18.

- Det er tilføjet i lovforslagets § 41, stk. 1, 2. pkt., at klager over for sent truffede afgørelser skal indgives til Digitaliseringsstyrelsen inden fire uger fra datoen for modtagelsen af afgørelsen hos ansøger. Bemærkningerne til bestemmelsen er tilsvarende tilrettet.
- I lovforslagets § 45, stk. 3, er indsat et nyt nr. 5, hvorved Digitaliseringsstyrelsen bliver det centrale informationssted for oplysninger omfattet af artikel 9, stk. 2, 2. pkt., i forordningen om gigabitinfrastruktur. Lovforslagets § 45, stk. 3, nr. 5, er dermed blevet til nr. 6.
- I lovforslagets § 48 er der indsat et nyt stk. om, at Digitaliseringsstyrelsens afgørelser i visse sager ikke kan indbringes for domstolene, før adgangen til at indbringe sagen for Teleklagenævnet er udnyttet.
- I lovforslagets § 49 er der indsat nye stykker om, at visse sager, der kan indbringes for Digitaliseringsstyrelsen, ikke kan indbringes for domstolene, før denne adgang er udnyttet, og om, at søgsmål over Digitaliseringsstyrelsens afgørelser skal være indbragt for domstolene inden 6 måneder eller den frist, som Digitaliseringsstyrelsen fastsætter for efterlevelse af afgørelsen, dog altid mindst 8 uger. Digitaliseringsstyrelsens påbud efter den foreslåede § 36 vil skulle indbringes for domstolene inden for 8 uger, medmindre Digitaliseringsstyrelsen fastsætter en længere frist for efterkommelse af påbuddet.
- Lovforslagets § 52 udgår, da bemyndigelserne i lovforslagets § 13, stk. 2, vurderedes at være tilstrækkelige og overflødiggjøre en unødigt bred yderligere bemyndigelse i § 52.
- Hele lovforslaget er tilpasset således, at der ikke længere er specifikke henvisninger til bestemte numre, når der henvises til bestemmelser i bygningsreglementet.
- Lovforslaget er tilpasset, så det i pkt. 2.6.1. i de almindelige bemærkninger fremgår, at der kun gælder få lovbestemte tidsfrister. Som eksempel herpå er samme sted i de almindelige bemærkninger indsat følgende tekst: Eksempelvis indeholder bygningsfredningslovens § 10, stk. 1, regler om, at alle bygningsarbejder vedrørende en fredet bygning kræver tilladelse fra kulturministeren, hvis arbejderne går ud over almindelig vedligeholdelse. Det samme gælder opsætning af lysinstallationer, antenner, parabolantennener og lignende samt skiltning på facader herunder tagflader. Bygningsfredningslovens § 10, stk. 4, 1. pkt., fastsætter, at såfremt der ikke inden tre måneder af kulturministeren er taget stilling til en ansøgning om tilladelse efter stk. 1, kan de af ansøgningen omfattede arbejder iværksættes (stiltiende tilladelse). Bemærkningerne til lovforslagets § 28 og § 41 er under beskrivelsen af gældende ret tilpasset på tilsvarende vis, idet der her er henvist til pkt. 2.6.1. i de almindelige bemærkninger.
- Der er i pkt. 2.6.1. i de almindelige bemærkninger indsat en tekst om, at det f.eks. følger af luftfartslovens § 67 a, at alle hindringer med en total-højde på 100 meter eller mere over terræn skal anmeldes og godkendes af Trafikstyrelsen, inden projektet påbegyndes. Herudover skal hindringer inden for indflyvningsplanen for en offentlig godkendt flyveplads anmeldes og godkendes, hvis de har en højde på 25 meter eller mere over terræn, jf. luftfartslovens § 65, eller hvis de overskrider den højdebegrænsende servitut fastsat efter luftfartslovens § 64. Bestemmelserne omfatter blandt andet bygninger, vindmøller, skorstene og master.
- Det er i pkt. 2.8.2. i de almindelige bemærkninger tydeliggjort, at forpligtelserne i artikel 10, stk. 1-3, i forordningen om gigabitinfrastruktur forudsætter, at der for den pågældende bygning eller det pågældende renoveringsarbejde kræves en byggetilladelse, og forpligtelserne udløses kun for bygninger og renoveringsarbejder, for hvilke der er indgivet ansøgninger om byggetilladelse efter den 12. februar 2026.

- Bemærkningerne til lovforslagets § 7, stk. 1, er præciseret, så det fremgår, at lejer som udgangspunkt ikke vil kunne nægte udlejer adgang til det lejede, såfremt betingelserne for adgang og arbejde i lejemålet er overholdt.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 17, stk. 1, er præciseret, at privat ejendom i bestemmelsens forstand også kan være ejendom, som er privatretligt ejet af det offentlige.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 17, stk. 2, er der tilføjet, at en anmodning vil også kunne være urimelig, hvis den vedrører adgang til etablering på et særligt uhensigtsmæssigt og for ejendomssejeren byrdefuldt tidspunkt, hvor etableringen vil kunne foregå med væsentligt mindre byrder på et senere tidspunkt inden for en nærmere fremtid. Desuden er der tilføjet, at en anmodning om adgang til privatretligt ejet ejendom, hvor ejeren er en offentlig myndighed, vil kunne være urimelige, hvis imødekommen af anmodningen ville kræve, at myndigheden overtræder de regler, som myndigheden er underlagt med hensyn til arealets anvendelse.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 17, stk. 3, er der tilføjet, at eksempelvis vil en eventuel negativ påvirkning af værdien af ejendommen eller et eventuelt økonomisk tab forårsaget af etableringsarbejdet kunne kompenseres i form af et krav om betaling fremsat af ejeren af ejendommen. Det er yderligere tilføjet, at en aftale om vilkår og betingelser for adgang også vil kunne forholde sig til, hvorvidt ledningen eksempelvis skal tinglyses på ejendommen.

Der er herudover foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.

Bilag 1: Paragrafnumre i høringsversionen og i det fremsatte lovforslag

Høringsversion	Fremsat lovforslag
§ 1	§ 1
§ 2	§ 2
§ 3	§ 3
§ 4	§ 4
§ 5	§ 5
§ 6	§ 6
§ 7	§ 7
§ 8	§ 8
§ 9	§ 9
§ 10	§ 10
§ 11	§ 11
§ 12	§ 12
§ 13	§ 13
§ 14	§ 14
§ 15	§ 15
§ 16	§ 16
§ 17	§ 17
§ 18	§ 18
§ 19	§ 19
§ 20	§ 20
§ 21	§ 21
§ 22	§ 22
§ 23	§ 23
§ 24	§ 24
§ 25	§ 25
§ 26	§ 26
§ 27	(udgået)
§ 28	§ 27
§ 29	§ 28
§ 30	(udgået)
§ 31	§ 29
§ 32	§ 30
§ 33	§ 31
§ 34	§ 32
§ 35	§ 33
§ 36	§ 34
§ 37	§ 35
§ 38	§ 36
§ 39	§ 37
§ 40	§ 38
§ 41	§ 39
§ 42	§ 40
§ 43	§ 41
§ 44	§ 42
§ 45	§ 43
§ 46	§ 44
§ 47	§ 45
§ 48	§ 46
§ 49	§ 47
§ 50	§ 48
§ 51	§ 49
§ 52	(udgået)
§ 53	§ 50
§ 54	§ 51
§ 55	§ 52
§ 56	§ 53
§ 57	§ 54
§ 58	§ 55
§ 59	§ 56
§ 60	§ 57